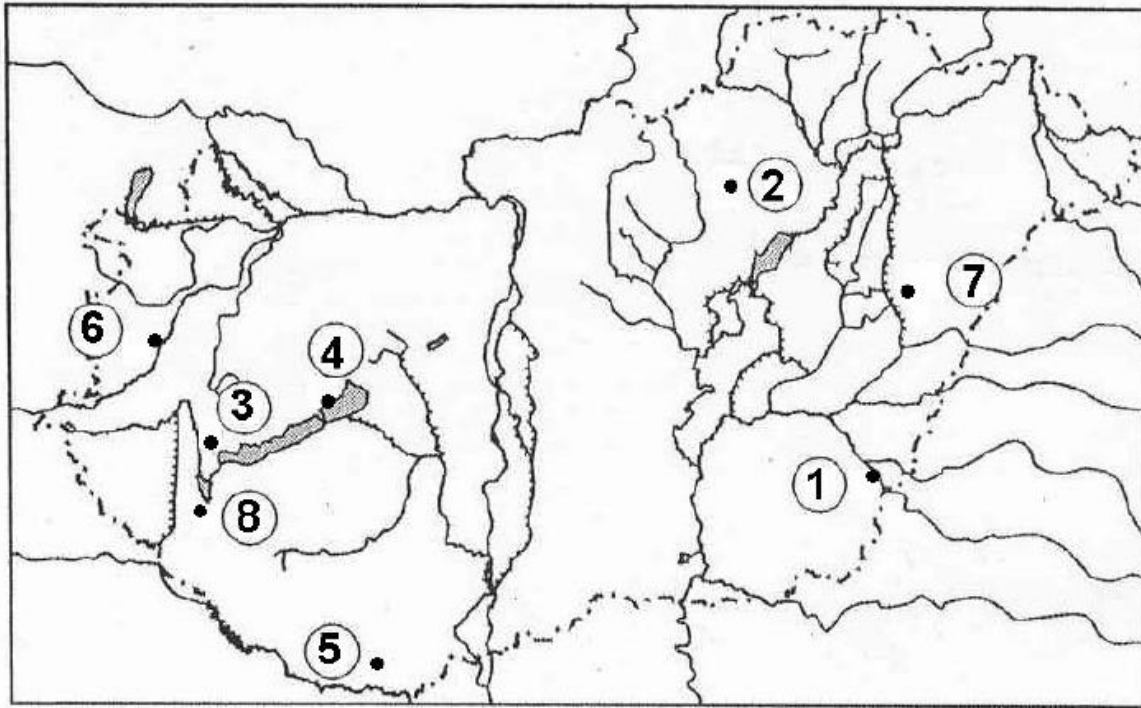


# Topográfiai feladatok Magyarország földrajzából középszintű érettségire

*A feladatok megoldásához atlasz  
nem használható.*

a) Nevezze meg a térképvázlaton bejelölt településeket!



- 1. ....
- 2. ....
- 3. ....
- 4. ....
- 5. ....
- 6. ....
- 7. ....
- 8. ....

b) Mi a települések közös szerepköre? .....

1 pont	
--------	--

c) Mi a szerepkörük geológiai alapja?.....

.....

Melyik felszín alatti víztípus kialakulásában játszik ez szerepet? .....

2 pont	
--------	--

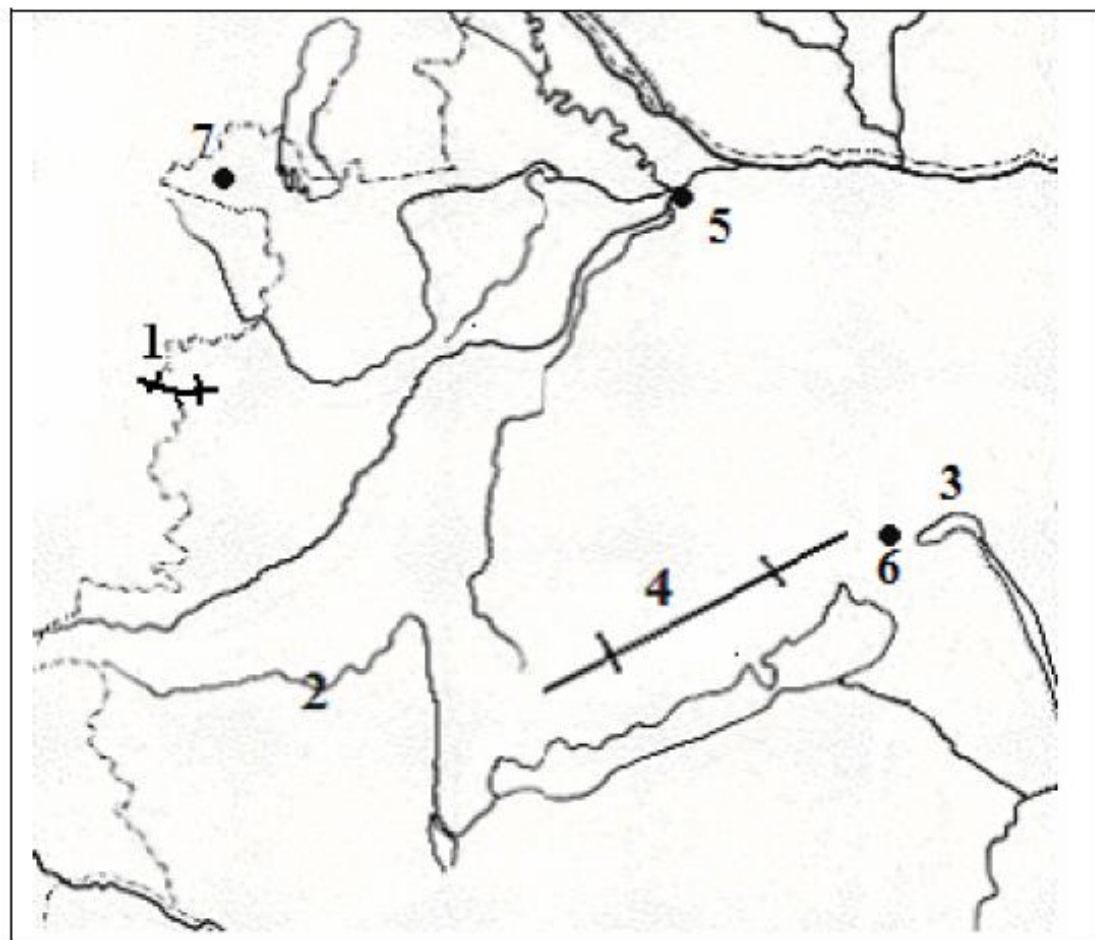
**b) Hazánk egyik fő folyója, a Tisza nem tengerbe torkollik. Válaszoljon a kérdésekre!**

1. Mely folyóba ömlik? .....

2. Melyik ország, vagy országrész területén található a torkolat? .....

2 pont	
--------	--

a) Nevezze meg, hogy mely földrajzi helyeket jelölik a térképvázlatba írt számok!



1. ....-hegység
2. .... (folyó)
3. ....-tó
4. .... (hegység)
5. .... (város)
6. .... (város)
7. .... (város)

7 pont

**b)** Válaszoljon a következő kérdésre a térkép vázlat megfelelő számának beírásával!

A Nyugat-Dunántúl régió központja, személygépkocsi-gyártása jelentős.

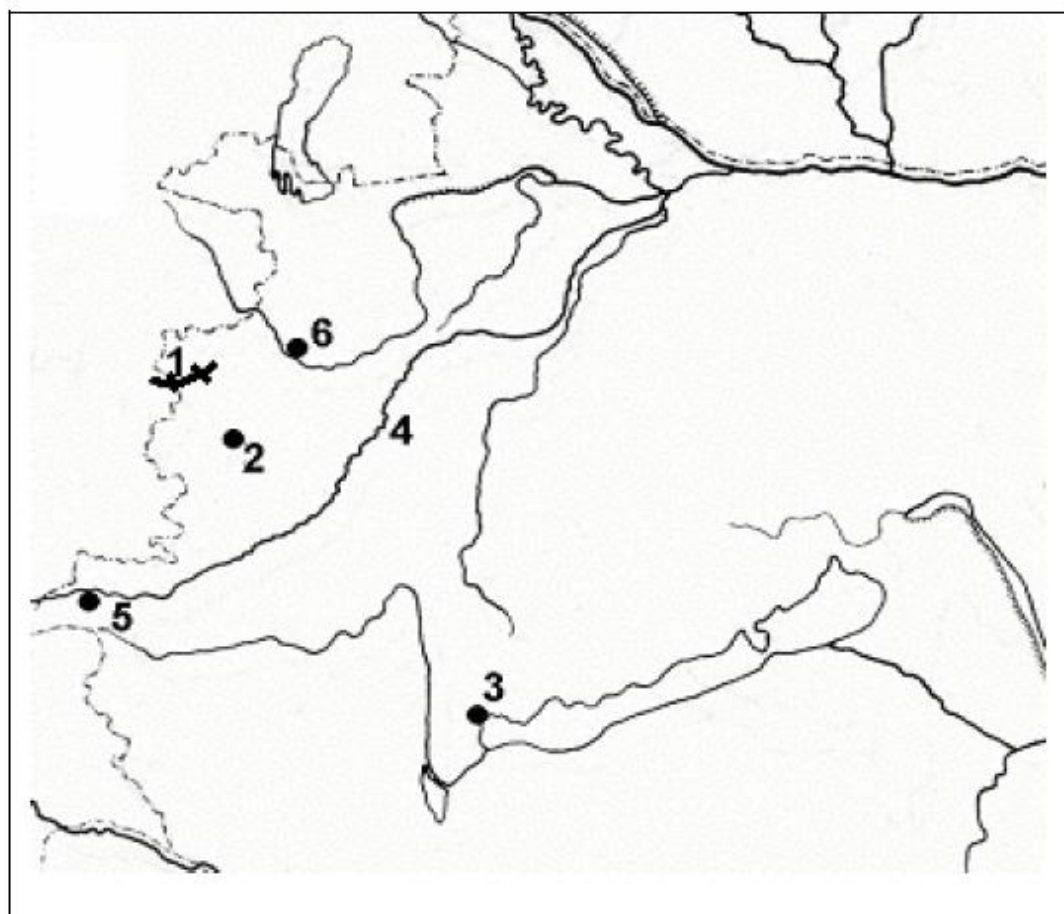
1 pont

**c)** Nevezze meg a 4-es számmal jelölt hegység fő felépítő kőzetét!

.....

1 pont

a) Nevezze meg, hogy mit jelölnek a térképvázlatba írt számok!



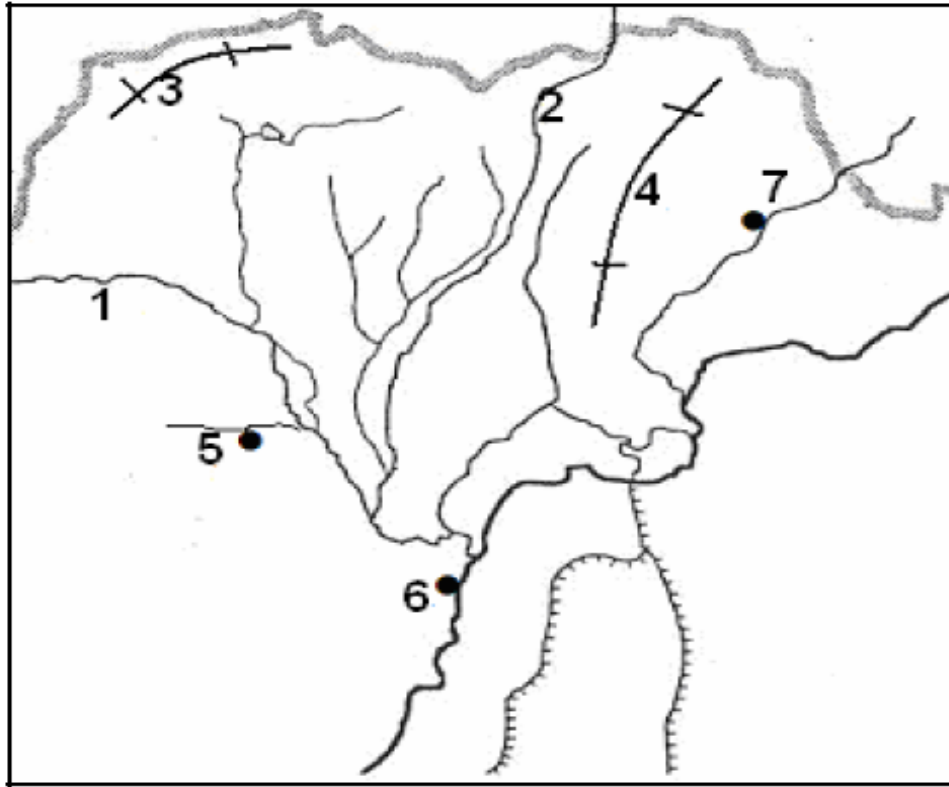
1. ....- hegység
2. .... (város)
3. .... (város)
4. .... (folyó)
5. .... (város)
6. ....(nagyközség)

b) Válaszoljon a térképvázlat számainak beírásával a következő kérdésekre!

a) Itt található az Opel motor- és sebességváltó-gyára.

b) Gyógyfürdőjéről ismert település.

a) Nevezze meg, hogy mely földrajzi helyeket jelölik a térkép vázlatba írt számok!



1. .... (folyó)
2. .... (folyó)
3. .... (hegység)
4. ....-hegység
5. .... (város)
6. .... (város)
7. .... (város)

b) Mely kőzet építi fel döntően a 3-as számmal jelölt hegységet?

.....

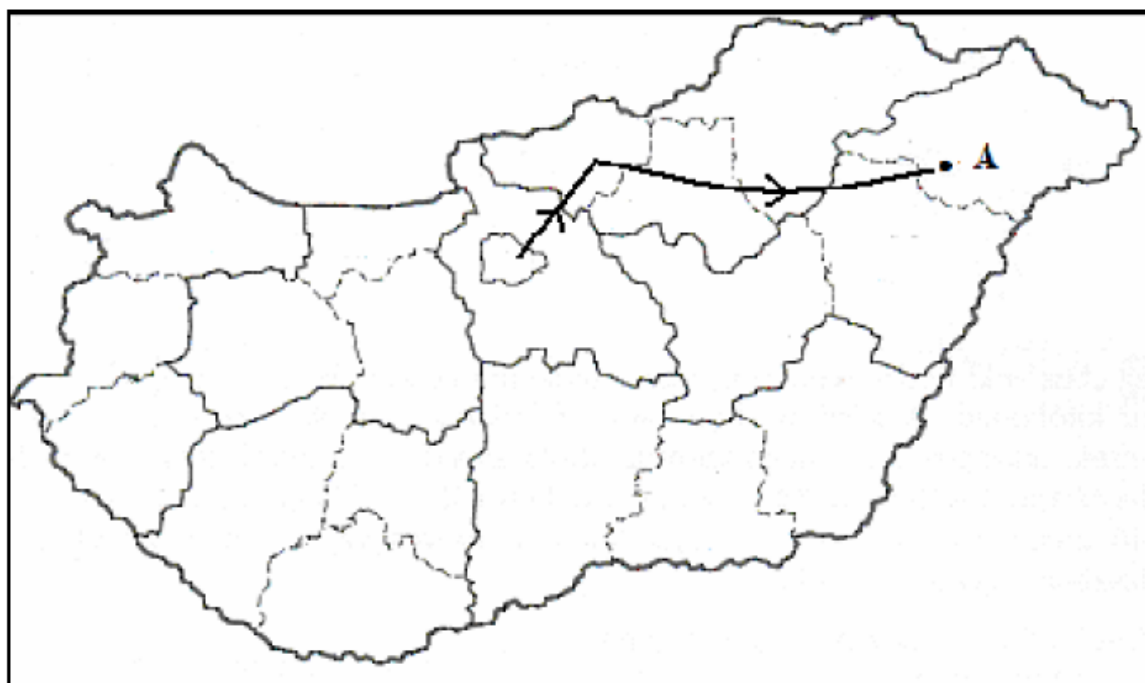
1 pont	
--------	--

c) Válaszoljon a következő kérdésre a térkép vázlat számának beírásával!

Hazánk egyik fontos petrokémiai központja.

## 2. Olvassa el a szöveget, és a térkép alapján válaszoljon a kérdésekre!

Egy légi felvételeket készítő helikopter Budapestről indult. A térképen berajzolt útvonalat megtéve az A betűvel jelölt megyeszékhelyen szállt le.



a) Mely megyéket érintette a helikopter az útja során? Írja a megyék nevét a repülés irányának megfelelő sorrendben a vonalakra!

1. ....

2. ....

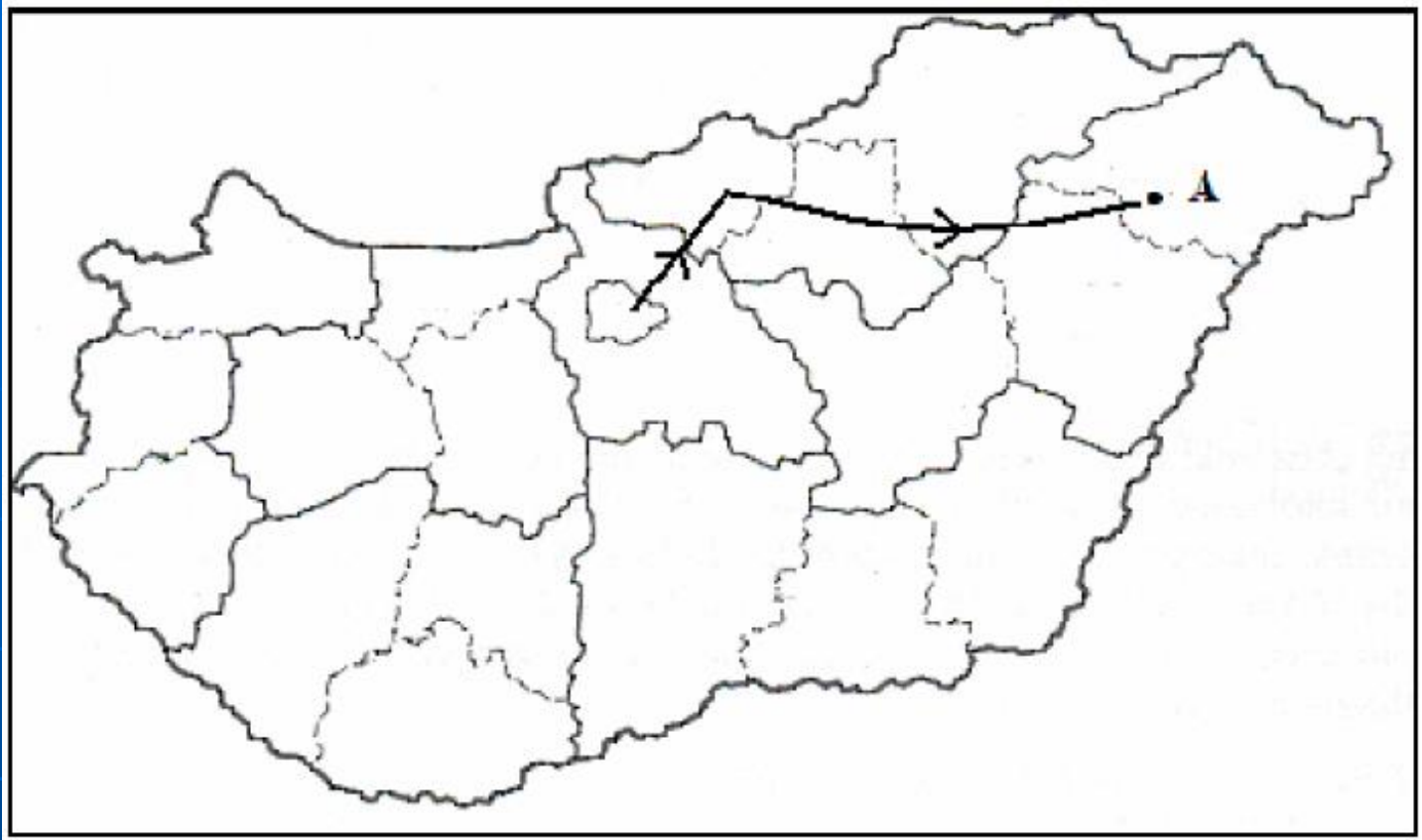
3. ....

4. ....

5. ....

6. ....





**b) Nevezze meg az A betűvel jelölt települést!**

.....

**c) Melyik folyónk felett repülhetett el az alábbiak közül? Húzza alá a folyó nevét! *Több folyó megjelölése hibának minősül.***

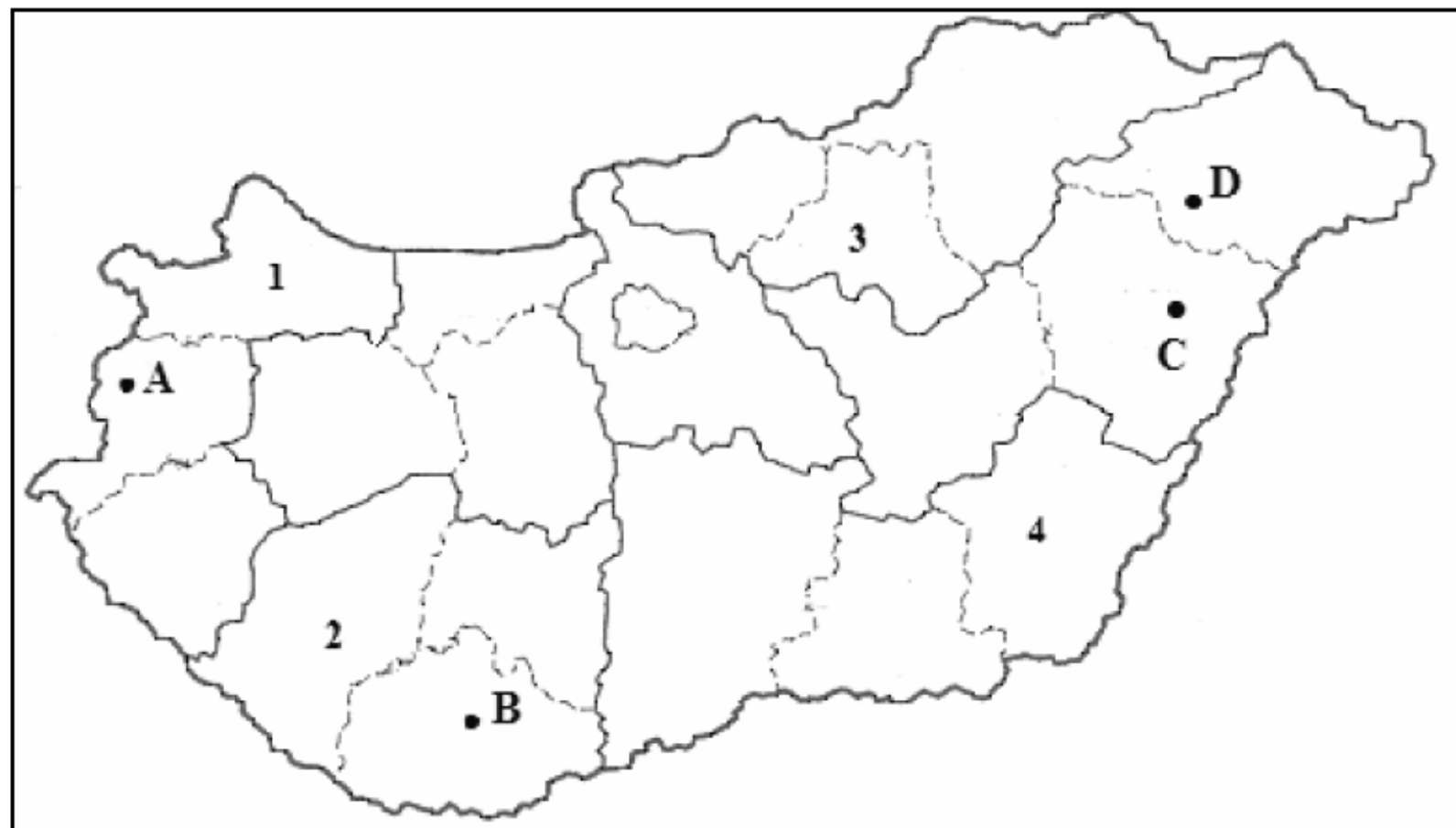
Rába

Tisza

Duna

Körös

# Oldja meg a feladatokat a térképvázlat alapján!



a) Nevezze meg a térképvázlaton számokkal jelölt megyéket!

1. .... 2. ....

3. .... 4. ....



b) Nevezze meg a nagybetűkkel jelölt megyeszékhelyeket!

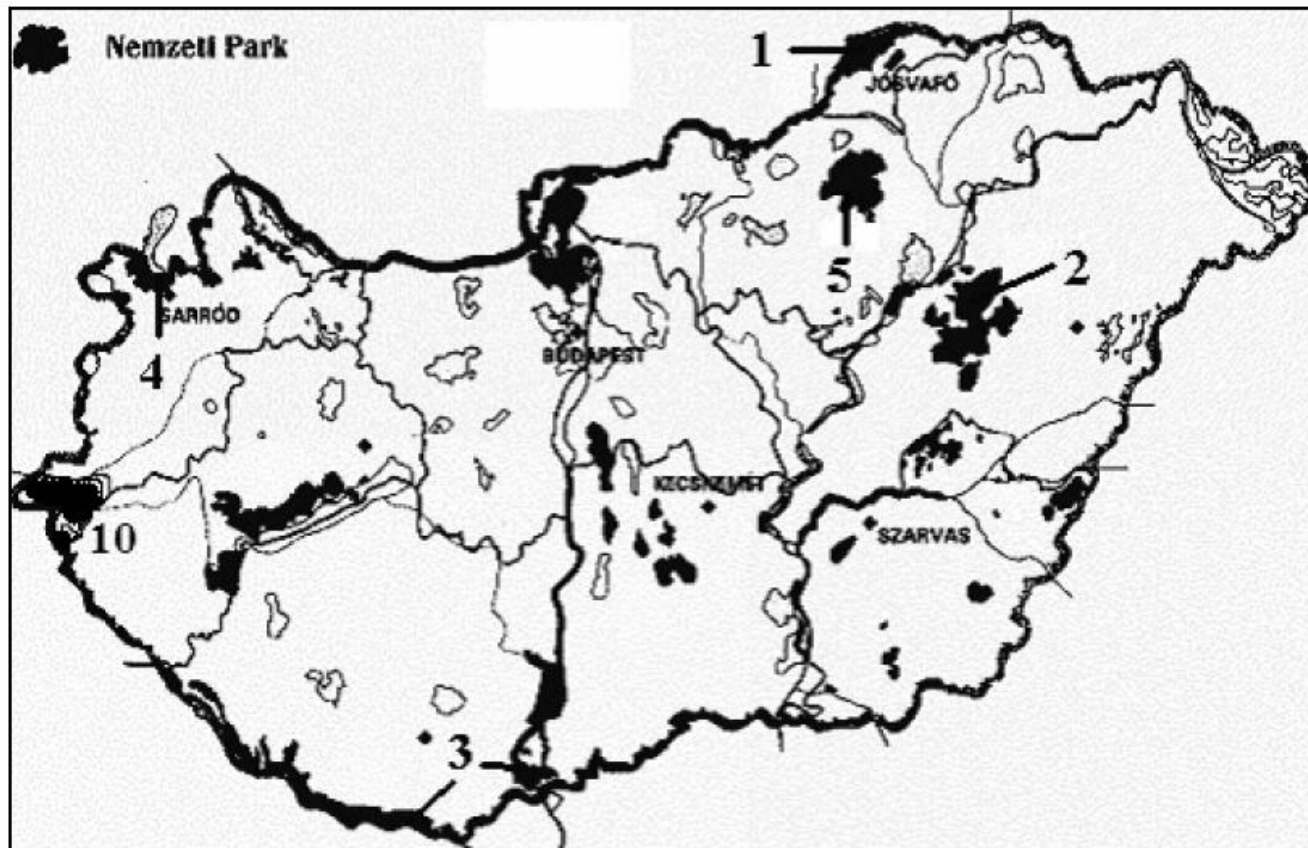
A. .... B. ....

C. .... D. ....

Melyik régióhoz tartozik a 4-es számmal jelölt megye?

.....

## Tanulmányozza a térképvázlatot, és oldja meg a hozzá kapcsolódó feladatokat!



A térképbe írt számok egy-egy nemzeti parkunkat jelölik. Írja a számok után a nemzeti park nevét!

1. .... Nemzeti Park
2. .... Nemzeti Park
3. .... Nemzeti Park
4. .... Nemzeti Park
5. .... Nemzeti Park

1. Aggteleki Nemzeti Park
2. Hortobágyi Nemzeti Park
3. Duna–Dráva Nemzeti Park
4. Fertő–Hanság Nemzeti Park
5. Bükk Nemzeti Park

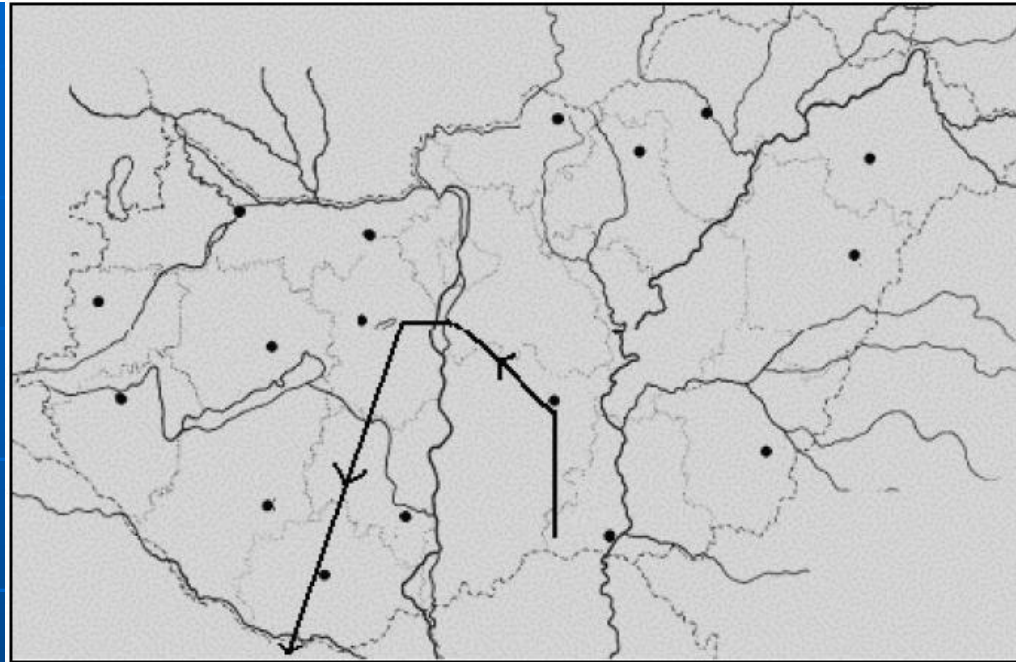
b) Írja a számok után, hogy az adott nemzeti park mely régióhoz (tervezési-statisztikai körzethez) tartozik!

2. ....

3. ....

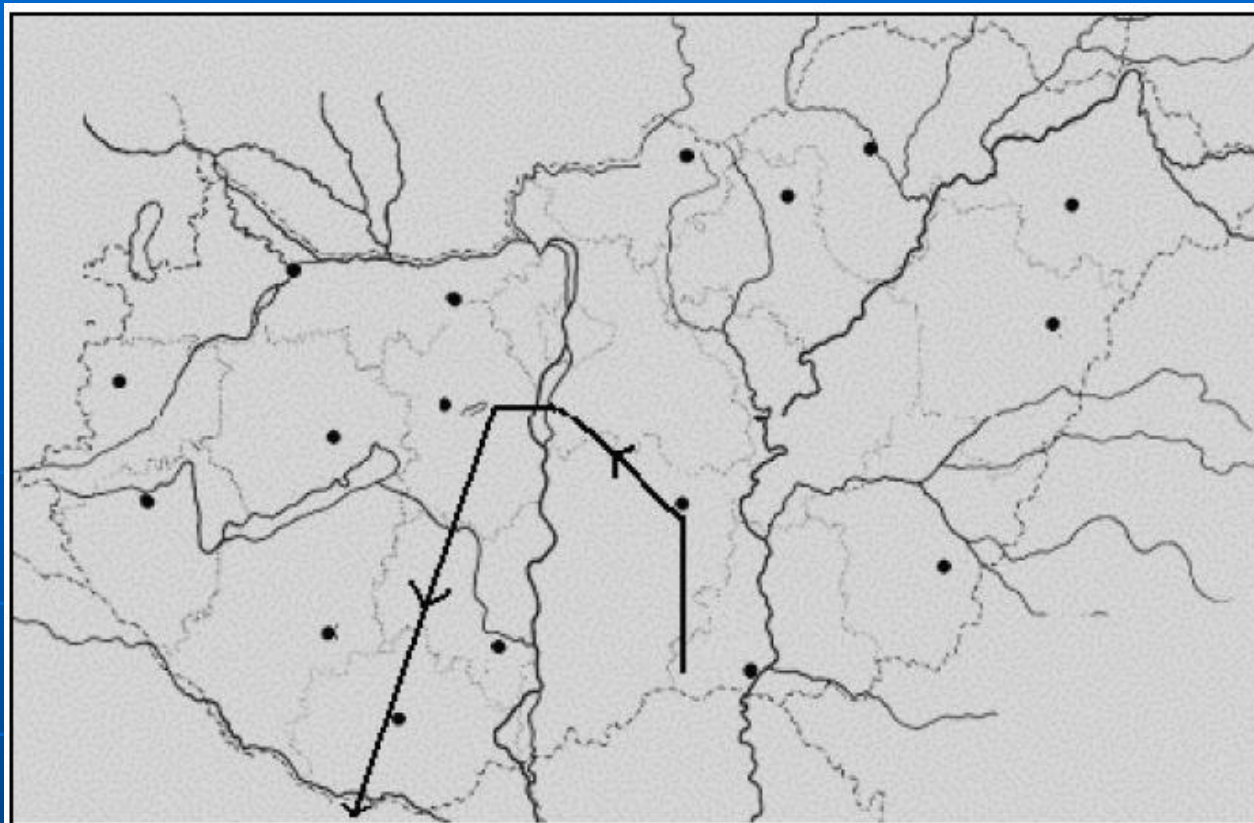
5. ....

A déli országhatár közeléből egy helikopter száll fel, hogy légi felvételeket készítsen. A térképvázlaton jelöltük az útvonalát. Tanulmányozza a térképvázlatot, és oldja meg a hozzá kapcsolódó feladatokat!



a) Azonosítsa, és nevezze meg az alábbi földrajzi helyeket!

1. Megyeszékhely, amelynek közelében a pilóta ÉNy-i irányba fordul: .....
2. Sziget, amely felett elrepül a helikopter: .....
3. Az a megye, amely felett a gép DNy-i irányba fordulva folytatja útját: .....
4. Tó, amelyet keleti irányból közelít meg a helikopter: .....
5. Nemzeti park, amely felett elrepülve a gép elhagyja hazánk légterét.



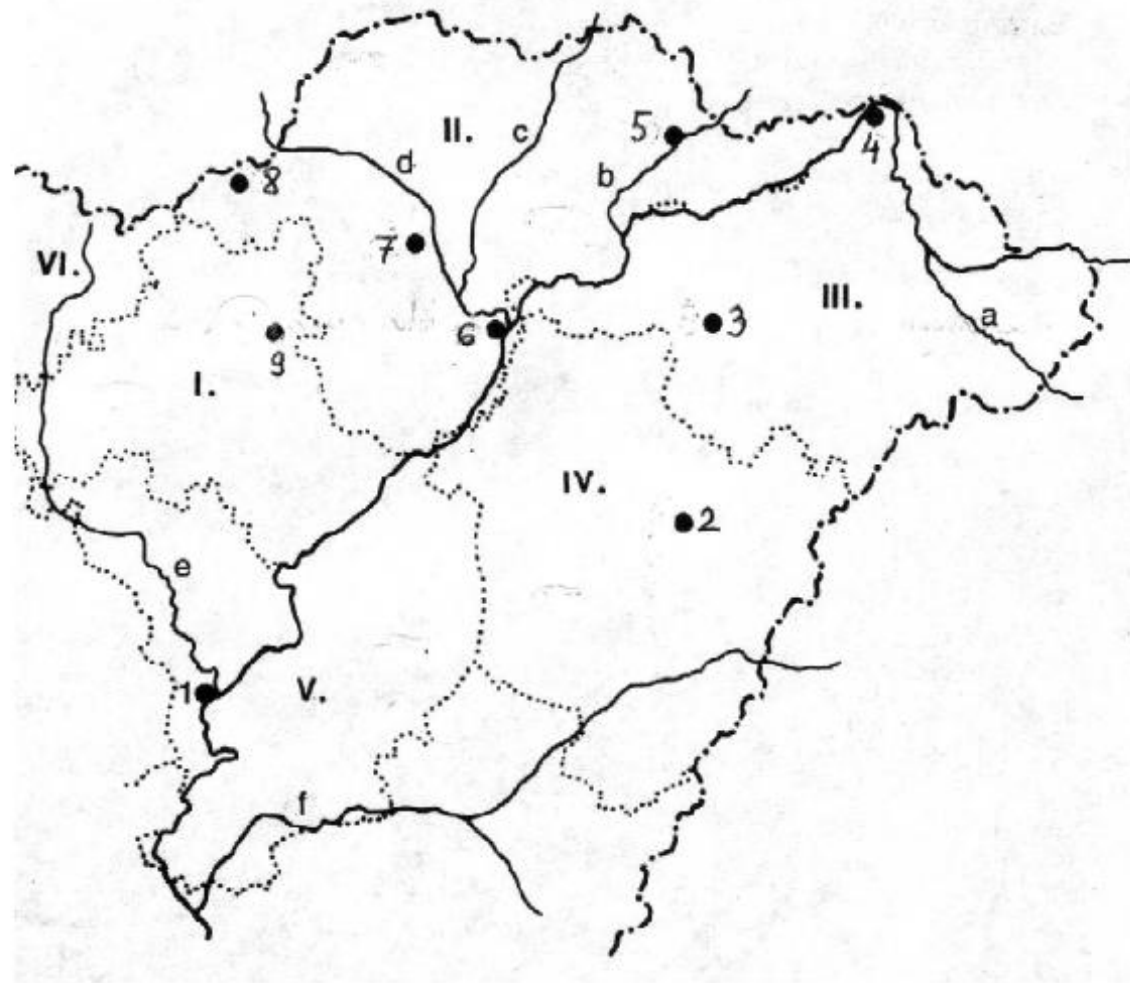
b) Melyik országban folytatja útját a helikopter? .....

c) Nevezze meg azt a Dél-Dunántúl régióhoz tartozó megyét és annak megyeszékhelyét, amelyet nem érint a helikopter útvonala!

megye: .....

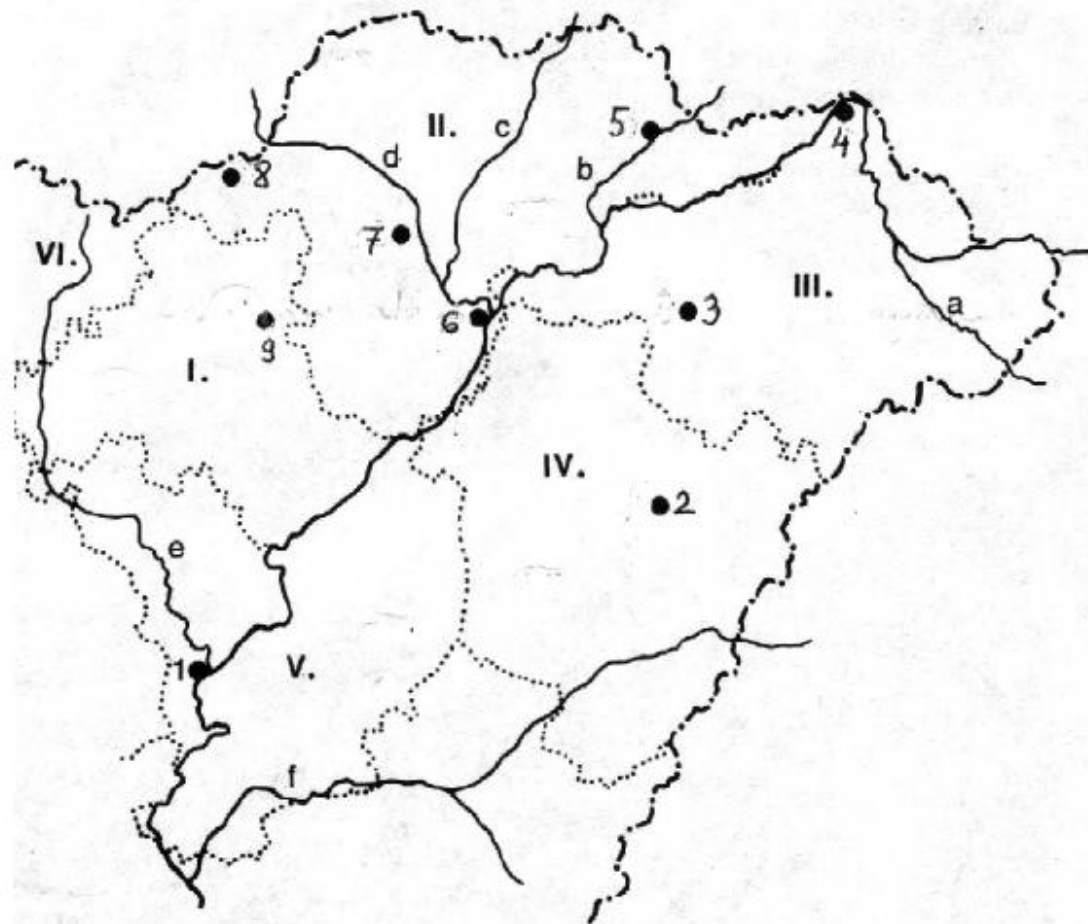
székhelye: .....

a) Nevezze meg a kisbetűvel jelölt folyókat!



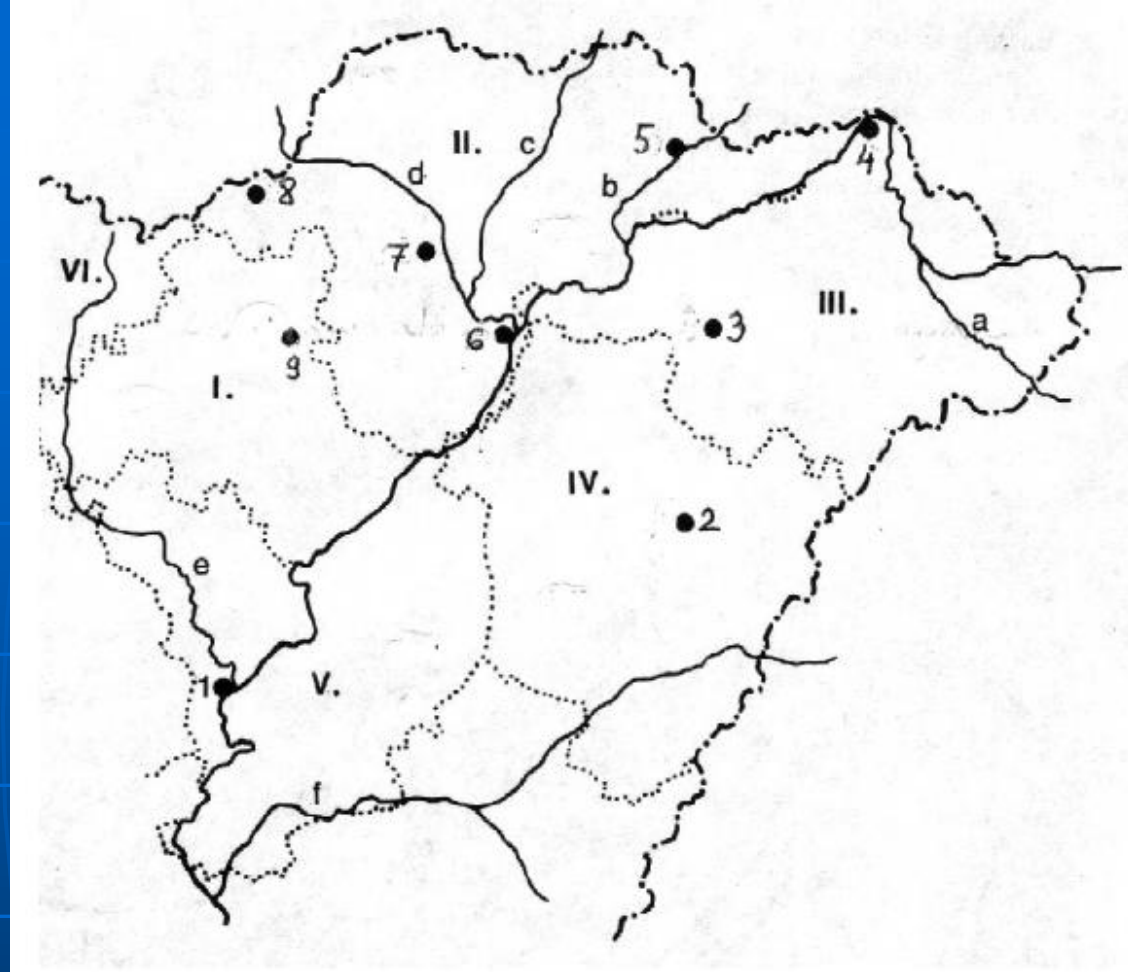
- a: .....
- b: .....
- c: .....
- d: .....
- e: .....
- f: .....





b) Nevezze meg a római számokkal jelölt megyéket!

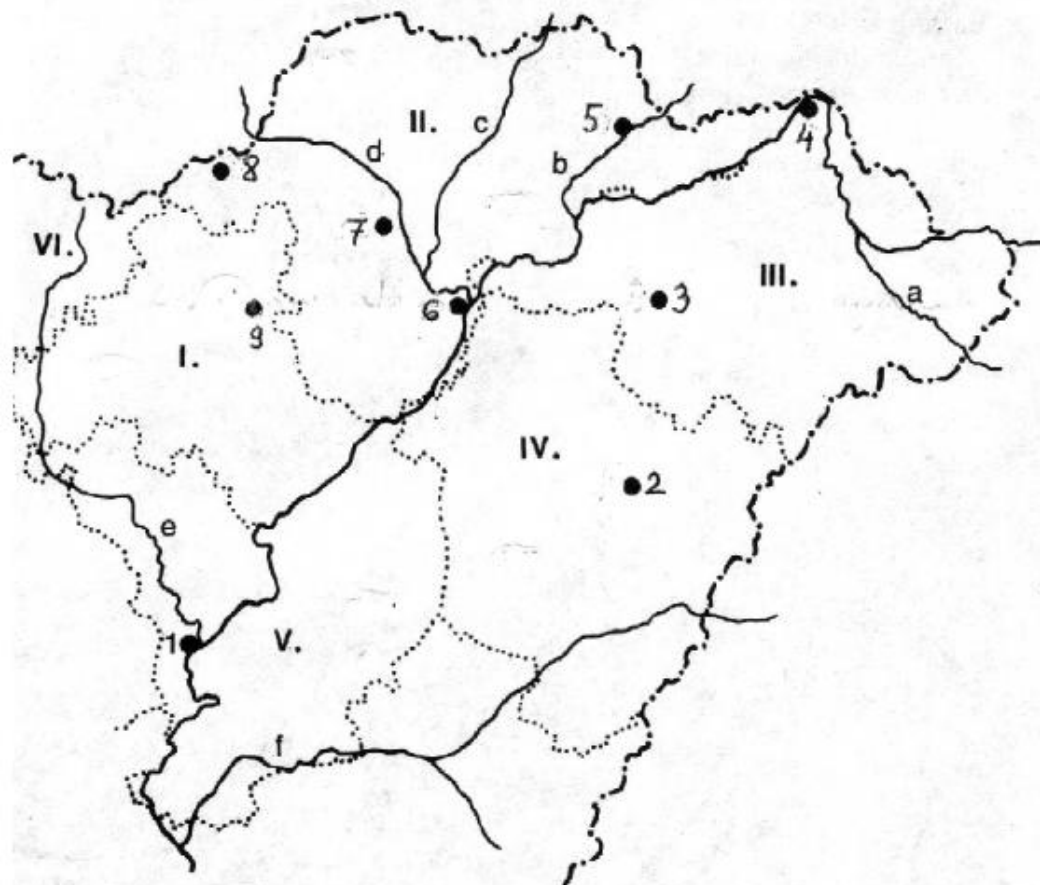
- I: .....
- II: .....
- III: .....
- IV: .....
- V: .....



c) Melyik régiót ábrázolja teljesen a térkép vázlat? .....

A régió területén melyik megyék találhatóak? .....

.....



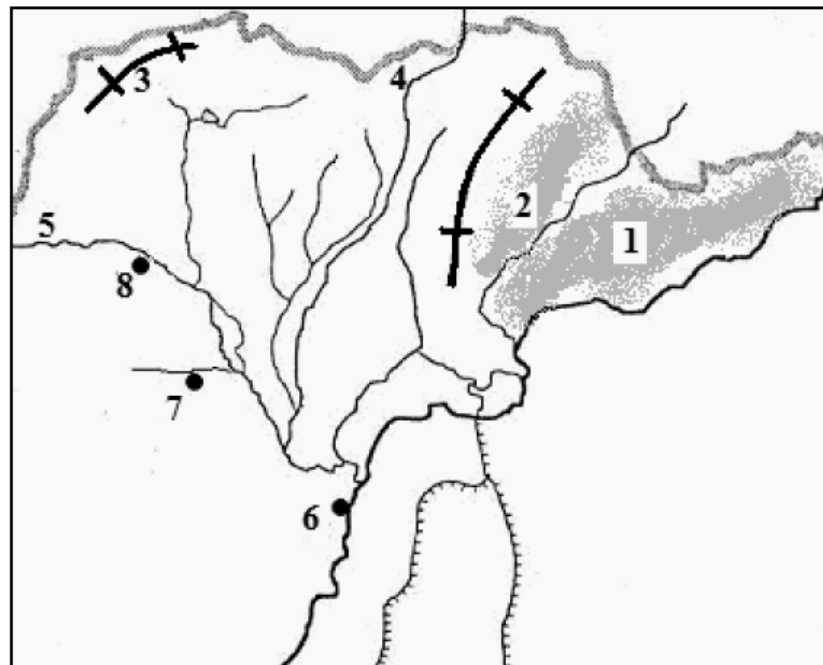
d) Nevezze meg a térkép vázlaton található két vegyiparáról nevezetes várost! Írja a város neve mellé a település térképen jelölt számát!

A város neve: ..... – ..... (számjele a térképen)  
 ..... – .....

e) Nevezze meg az alábbi három várost!

- 3 – .....
- 4 – .....
- 5 – .....

2. Tanulmányozza a térképvázlatot, és oldja meg a hozzá kapcsolódó feladatokat!



a) Nevezze meg, hogy mely tájakat, folyókat, városokat jelölik a térképvázlatba írt számok!

1. .... (táj)
2. .... (táj)
3. .... (hegység)
4. .... (folyó)
5. .... (folyó)
6. .... (város)
7. .... (város)
8. .... (város)

b) Mely iparág jellemző a **6-os** és a **8-as** számmal jelölt városokra egyaránt? Húzza alá az egyetlen megfelelőt!

textilipar,      vegyipar,      kohászat,      élelmiszeripar

Nevezze meg, mely híres növény termesztése jellemző a **2-es** számmal jelölt tájon?

.....

2 pont	
--------	--

## 2. Egészítse ki a táblázatot, majd válaszoljon a kérdésekre!

Egy iskola tanulói evezőstáborban vettek részt az elmúlt években. A táborozásról naplót vezettek, amelyben felírták, hogy hol kötöttek ki. A napló azonban elveszett, és csak a nagyobb településekre emlékeztek a túrázók.

- a) Segítsen a diákoknak, és írja a táblázatba a városok neve mellé, hogy melyik folyónkon szervezték az adott tanévben az evezőstábort!

Tanév	Kikötőhely	Folyó
2000/2001.	Makó	1.
2001/2002.	Gyula	2.
2002/2003.	Szeged	3.
2003/2004.	Esztergom	4.

Kikötőhely
Makó
Gyula
Szeged
Esztergom

b) 2005 nyarán Tokajban a Tokaji-hegy (Nagy-hegy) lábánál, a két folyó összefolyásánál fekvő hangulatos kempingben töltöttek néhány napot. Nevezze meg a két folyót!

.....

2 pont	
--------	--

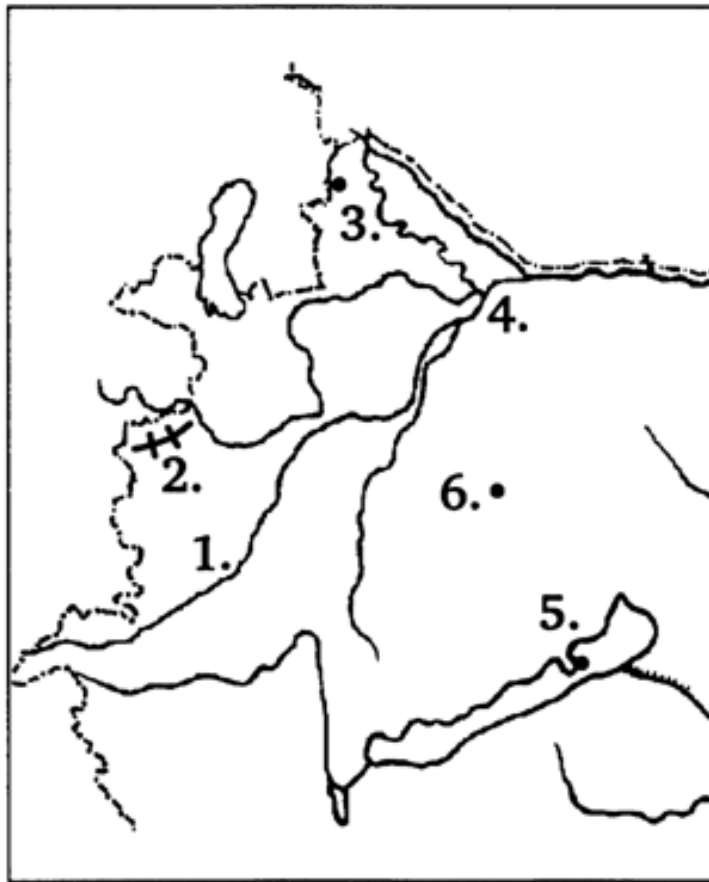
c) A következő jellemzők a fenti táblázatban szereplő két kikötőhelyre vonatkoznak. Írja a megfelelő város nevét a megállapítás után!

1. Egyetemi és kulturális központ, környékén hazai viszonylatban jelentős szénhidrogén-lelőhelyek találhatók. ....

2. Hazánk egyik jelentős személygépkocsi-gyártó központja. ....

3. Oldja meg a feladatokat a térképészvázlat alapján!

(8 pont)



a) Nevezze meg a térképen számokkal jelölt részeket! (6 pont)

1. ....folyó

2. ....hegység

3. ....város

4. ....medence

5. ....város

6. ....város

b) Válaszoljon a térkép számaival a következő kérdésre!

(1 pont)

Idegenforgalmi, kulturális központ.

c) Nevezze meg a 2. számmal jelölt hegység fő felépítő kőzetét!

(1 pont)

.....



**3. Egészítse ki a táblázatban szereplő megyéket székhelyükkel vagy a megyeszékhelyhez adja meg a megyéket! (8 pont)**

<b>megye</b>	<b>megyeszékhely</b>
	Szeged
Zala	
Fejér	
	Győr
	Kecskemét
Hajdú-Bihar	
Baranya	
	Szombathely

a) Nevezze meg, hogy mely városokat jelölik a számok a térkép vázlatban! (5 pont)



1. ....

2. ....

3. ....

4. ....

5. ....

b) Válaszoljon a kérdésekre!

1. Milyen turizmus jellemző egész évben a 3. és 4. számú városokra?  
(1 pont)

.....

2. Nevezze meg az 5. számú városra jellemző természetű növényt!  
(1 pont)

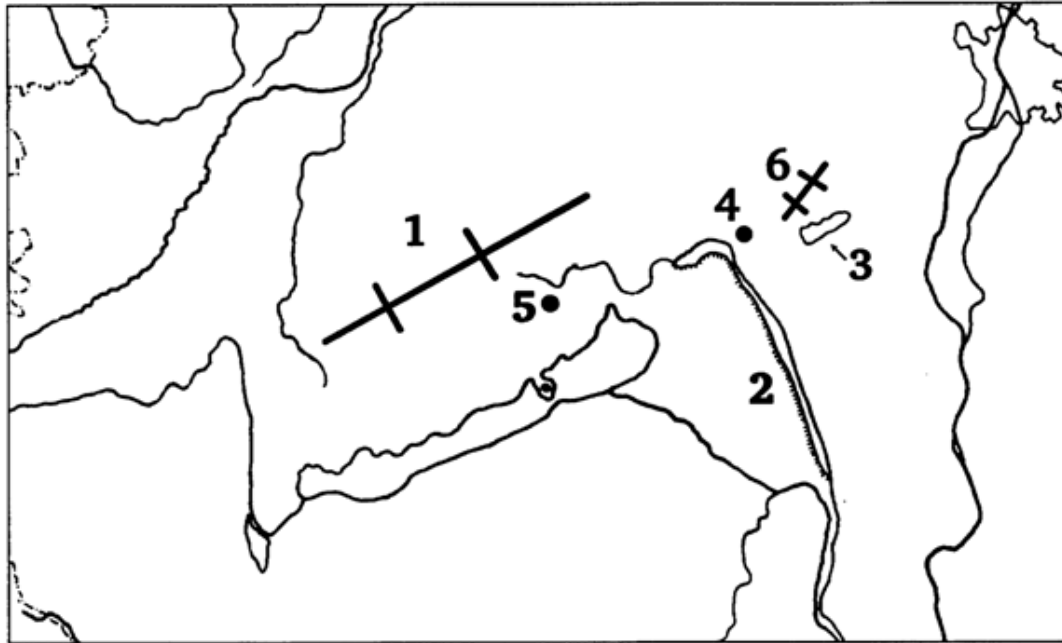
.....

3. Nevezze meg, melyik megye székhelye a 2. számmal jelölt település!  
(1 pont)

.....

a) Nevezze meg a térképen számokkal jelölt részeket!

(6 pont)



1. .... hegység
2. .... tájegység
3. .... -tó
4. .... város
5. .... város
6. .... hegység

b) Válaszoljon a térkép számaival a következő kérdésekre!

(2 pont)

1. Üledékes eredetű kőzet alkotja.
2. Híradástechnikai, elektronikai eszközök gyártó központ.



a) Nevezze meg a térképvázlaton jelölt településeket! (4 pont)

1. ....

2. ....

3. ....

4. ....

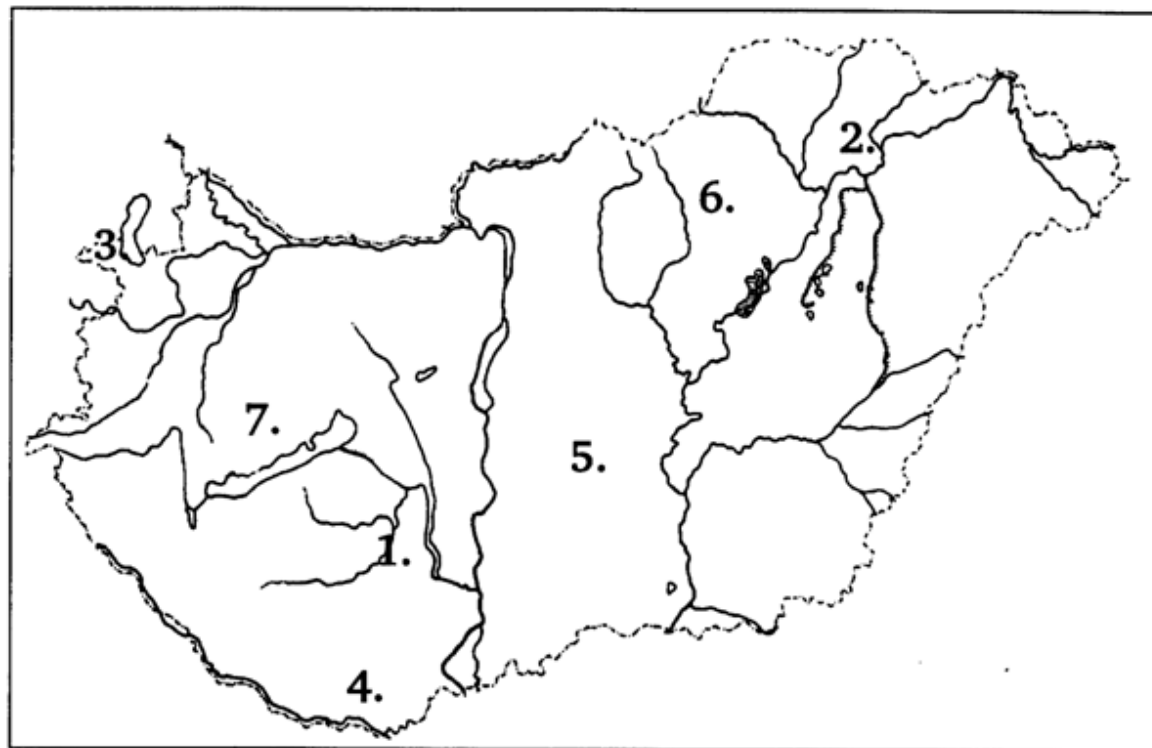
b) Válaszoljon a térkép számaival a következő kérdésekre! (2 pont)

1. Import energiahordozó felhasználása jellemző.

2. Az ország energiatermelésének több, mint 30%-át biztosítja.

c) Nevezze meg a **2. számmal** jelölt település erőművét fűtő energiahordozót!  
(1 pont)

.....



1. ....

2. ....

3. ....

4. ....

5. ....

6. ....

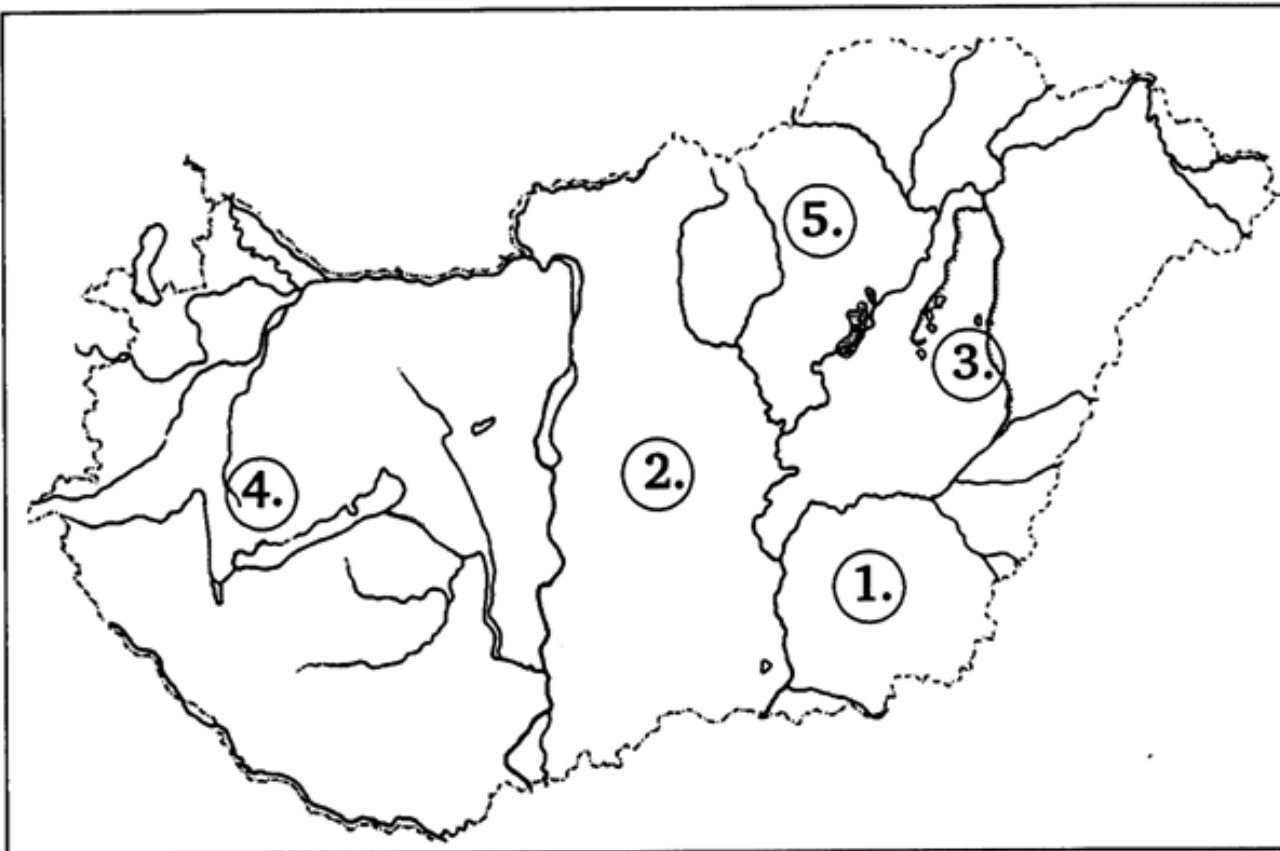
7. ....

A térképvázlaton jelölt borvidékek közül egy különbözik a többitől.

8. Melyik borvidék ez? Válaszát indokolja!

(1 pont)

.....



a) Nevezze meg a térképvázlaton jelölt nemzeti parkokat!

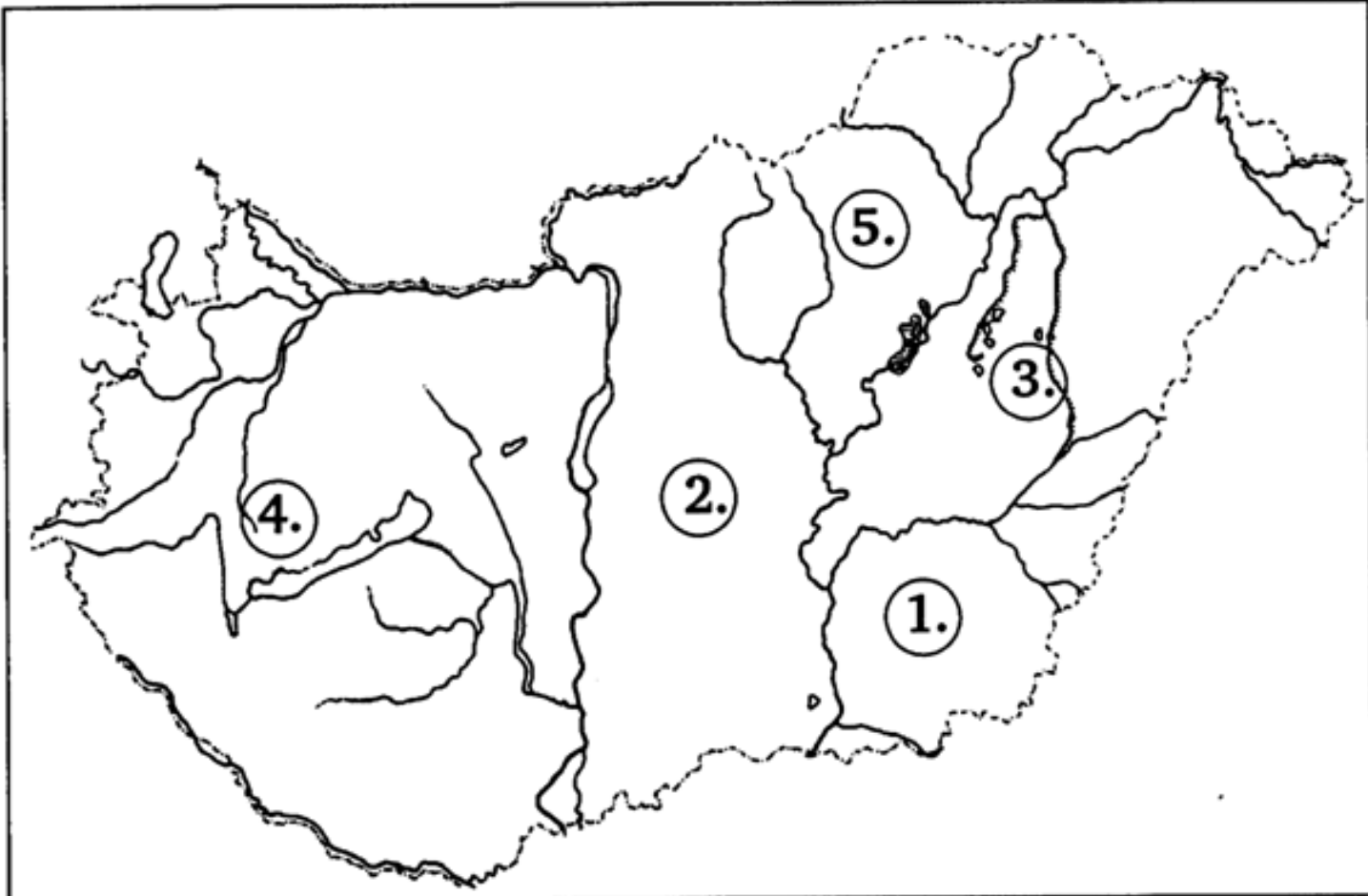
1. ....

2. ....

3. ....

4. ....

5. ....



b) Válaszoljon a térkép számaival a következő kérdésekre!

1. Területén hazánk legnagyobb kiterjedésű szikes talaja alakult ki.

2. Jó minőségű feketeföld jellemző a területre.

3. Felszín alatti és felszíni karsztformák szépítik területét.

(3 pont)



- 1. .... folyó
- 2. .... város
- 3. .... hegység
- 4. .... folyó
- 5. .... hegység
- 6. .... -sziget

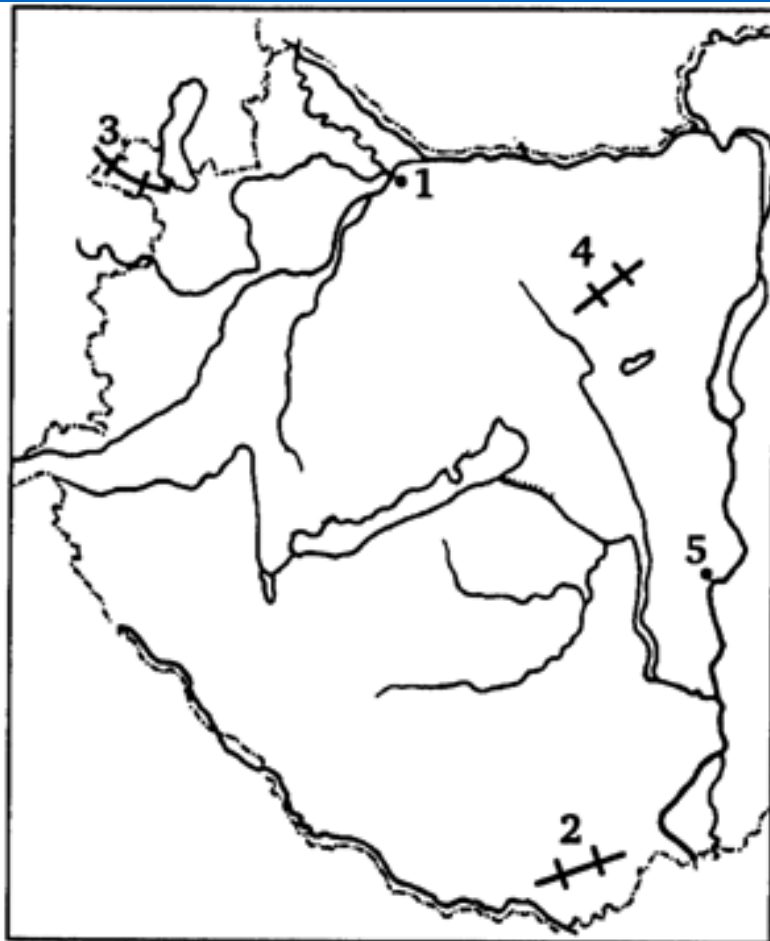
b) Válaszoljon a térkép számaival a következő kérdésekre! (3 pont)

1. Vulkanikus eredetű kőzetből épül fel.

2. Alapanyagot biztosít cementgyárak számára.

3. A Keleti-Kárpátokban ered.





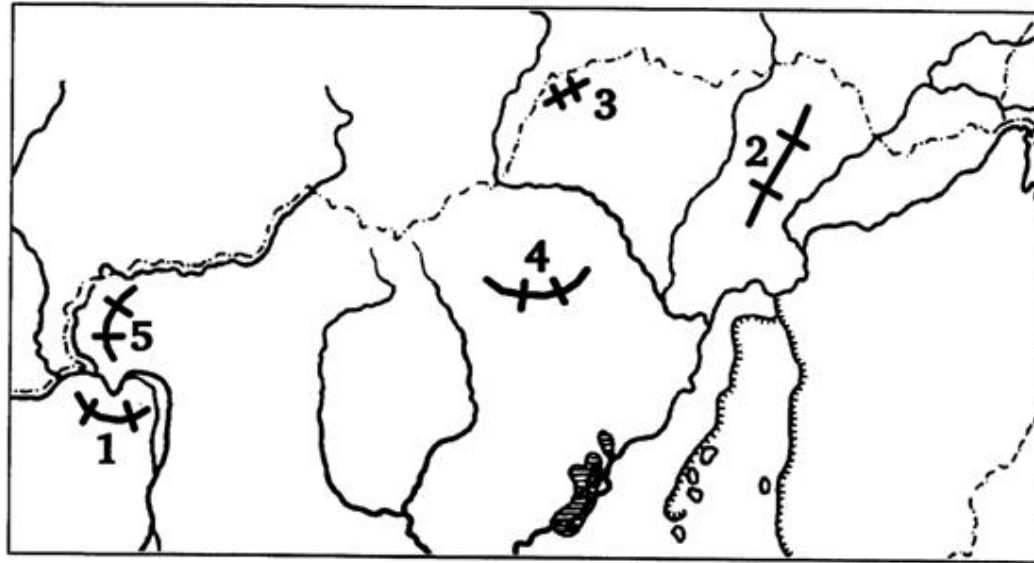
- 1.....város
- 2.....-hegység
- 3.....-hegység
- 4.....-hegység
- 5.....város

b) Válaszoljon a térkép számaival a következő kérdésekre! (3 pont)

1. Hazánk legjelentősebb vaskohászati központja.

2. Területén mediterrán hatás érvényesül.

3. A földtörténet során barnakőszén képződött területén.



a) Nevezze meg a számokkal jelölt hegységeket!

(5 p)

1. ....

2. ....

3. ....

4. ....

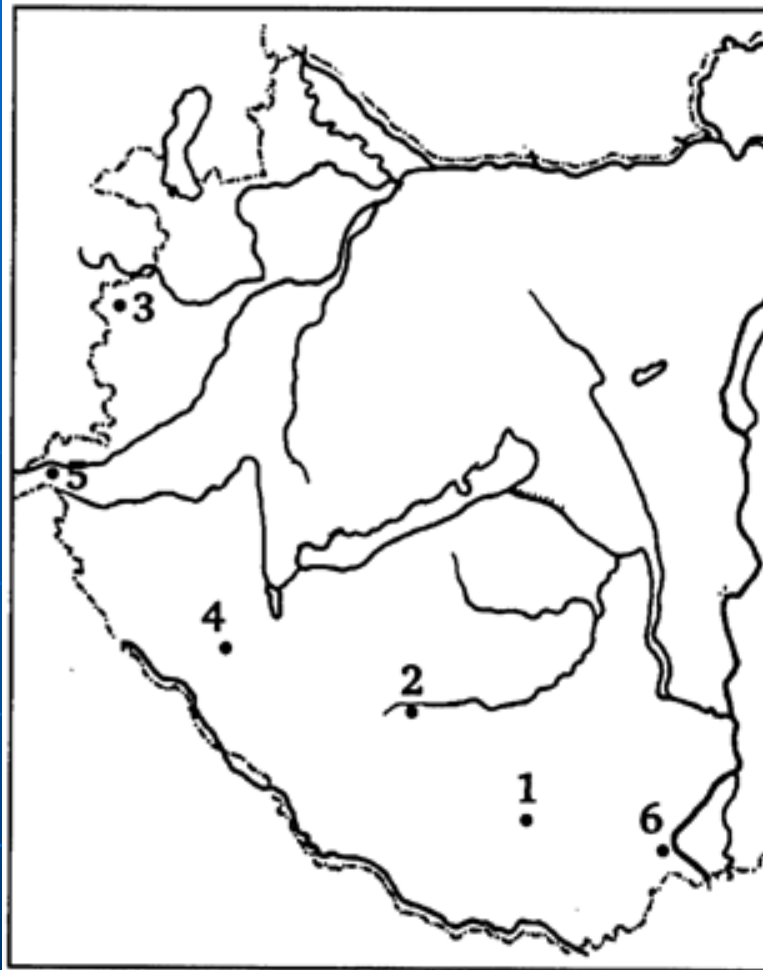
5. ....

b) Csoportosítsa a hegységeket a fő felépítő kőzetek alapján és írja a táblázatba. Egészítse ki a táblázat üresen hagyott részeit!

(3 p)

kőzet típusa	üledékes	
Hegység száma		

a) Nevezze meg a térkép vázlaton számokkal jelölt városokat! (6 pont)



1. ....
2. ....
3. ....
4. ....
5. ....
6. ....

b) Válaszoljon a térkép számaival a következő kérdésekre! (2 pont)

1. Gyógyvizére települt a gyógyturizmus.

2. Történelmi emlékhely, farostlemez-előállítás és bútoripar jellemzi.

# Feladatok

## Magyarország földrajzából középszintű érettségire

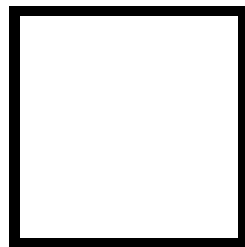
*A feladatok megoldásához atlasz  
használható.*

## 6. Melyik hegységben találhatunk karsztformákat?

- A) Mátra
- B) Bükk
- C) Visegrádi-hegység
- D) Börzsöny
- E) Soproni-hegység

- A Az állítás az 1. a 2. és a 3. válaszra igaz
- B Az állítás az 1. és a 3. válaszra igaz
- C Az állítás a 2. és a 4. válaszra igaz
- D Az állítás csak a 4. válaszra igaz
- E Az állítás mind a négy válaszra igaz

## 4. Jelentős vegyipari központ



1. Tiszaújváros
2. Dunaújváros
3. Százhalombatta
4. Miskolc

6. Figyelje meg a táblázat adatait a népesség korcsoportok szerinti százalékos megoszlásáról az egyes régiókban! Az adatok alapján válaszoljon a kérdésekre!

Régió	0-14 éves	15-39 éves	40-59 éves	60 éves és feletti
Közép-Magyarország	14	35	29	22
Közép-Dunántúl	17	36	28	19
Nyugat-Dunántúl	16	36	28	20
Dél-Dunántúl	16	35	28	21
Észak-Magyarország	18	34	27	21
Észak-Alföld	19	36	27	18
Dél-Alföld	17	35	28	20

- a) Melyik régióban építene elsősorban újabb gyermekorvosi rendelőket, bővítené az általános- és középiskolákat? .....

1 pont

- b) Melyik régiókban lesz leginkább szükség az időskorúakat ellátó intézmények, szolgáltatások bővítésére? .....

1 pont

Régió	0-14 éves	15-39 éves	40-59 éves	60 éves és feletti
Közép-Magyarország	14	35	29	22
Közép-Dunántúl	17	36	28	19
Nyugat-Dunántúl	16	36	28	20
Dél-Dunántúl	16	35	28	21
Észak-Magyarország	18	34	27	21
Észak-Alföld	19	36	27	18
Dél-Alföld	17	35	28	20

c) Melyik régió járulhat legkevésbé hozzá az ország GDP-jének előállításához a munkavállalási korú (15-59 év) népesség aránya alapján? .....

1 pont

d) Melyik régióban lehet a legalacsonyabb az átlagéletkor?

.....

Sorolja fel, mely megyék tartoznak ehhez a régióhoz!

.....

Nevezze meg a régió központját! .....

3 pont



Régió	0-14 éves	15-39 éves	40-59 éves	60 éves és feletti
Közép-Magyarország	14	35	29	22
Közép-Dunántúl	17	36	28	19
Nyugat-Dunántúl	16	36	28	20
Dél-Dunántúl	16	35	28	21
Észak-Magyarország	18	34	27	21
Észak-Alföld	19	36	27	18
Dél-Alföld	17	35	28	20

- e) Melyik két adatot tartja a többi régióhoz képest kedvezőtlennek Közép-Magyarország korcsoportok szerinti népességmegoszlásában? Fogalmazzon meg erre egy magyarázatot!

Adat: .....

Magyarázat: .....

2 pont

Adat: .....

Magyarázat: .....

2 pont

10 pont

**7. Mikor keletkezett a legtöbb barnakőszén hazánkban?**

- A) A holocénben
- B) Az óidőben
- C) Az újidőben
- D) A középidőben
- E) Az ősidőben

**8. Melyek a leggyakrabban előforduló források a Bükk hegységben?**

- A) Rétegvízforrások
- B) Hévízforrások
- C) Karsztforrások
- D) Időszakosan működő hévízforrások (gejzírek)
- E) Talajvízforrások

**Figyelje meg a művelési ágakat bemutató adatokat, és válaszoljon segítségükkel a kérdésekre!**

Ország, régió	Földterület (ezer ha)	Termőterület (ezer ha)	Művelési ágak		
			Szántó	Kert	Gyümölcsös
			Aránya a termőterületből (%)		
Közép-Magyarország	733,7	552,3	54,6	2,2	2,2
Közép-Dunántúl	1 107,4	877,5	57,6	1,4	0,6
Nyugat-Dunántúl	1 115,6	938,6	53,7	1,1	0,7
Dél-Dunántúl	1 356,2	1 170,1	59,8	1,1	0,5
Észak-Magyarország	1 330,4	1 135,0	44,2	1,6	1,2
Észak-Alföld	1 816,0	1 493,0	65,5	1,0	2,6
Dél-Alföld	1 844,2	1 565,9	65,5	1,2	1,0

a) Melyik régió rendelkezik az ország összes földterületéhez képest a legnagyobb arányú termőterülettel?.....

1 pont

b) Melyik nagytájunk vezet a szántók arányában? .....

Indokolja vezető szerepét a következő szempontok alapján!

Kialakulása: .....

.....

Felszínformája a tengerszint feletti magassága alapján:.....

Legtermékenyebb talajtípusa: .....

Éghajlatának két kedvező vonása:

– .....

– .....

Ország, régió	Művelési ágak (folytatása az előző táblázatnak)				
	Szőlő	Gyep	Erdő	Nádas	Halastó
	Aránya a termőterületből %				
Közép-Magyarország	1,2	10,6	27,1	0,8	1,3
Közép-Dunántúl	1,3	12,9	25,0	0,9	0,3
Nyugat-Dunántúl	0,8	12,0	30,4	1,2	0,1
Dél-Dunántúl	1,1	9,7	26,7	0,6	0,5
Észak-Magyarország	1,8	17,6	33,3	0,2	0,1
Észak-Alföld	0,3	15,9	13,4	0,8	0,5
Dél-Alföld	1,9	14,5	14,5	0,9	0,5

c) Melyik régió a legerdősültebb? .....

Indokolja vezető szerepét a következő szempontok alapján!

Domborzata: .....

Éghajlatának két jellemzője: – .....

– .....

d) Melyik régió nyújtja a legkedvezőbb lehetőséget a legeltető állattenyésztéshez?

.....

**Figyelje meg a táblázat adatait, és oldja meg a feladatokat!**

### **A bruttó hazai termék (GDP) területi megoszlása, 2003**

régió	Bruttó hazai termék		Az egy főre jutó GDP	
	milliárd Ft	területi arány (%)	ezer Ft	az országos átlag %-ában
Közép-Magyarország	8 275	44,8	2 927	161,0
Közép-Dunántúl	1 870	10,2	1 679	92,4
Nyugat-Dunántúl	1 962	10,7	1 955	107,6
Dél-Dunántúl	1 283	7,0	1 301	71,6
Észak-Magyarország	1 493	8,1	1 162	64,0
Észak-Alföld	1 841	10,0	1 187	65,3
Dél-Alföld	1 685	9,2	1 236	68,0
<b>ÖSSZESEN</b>	<b>18 409</b>	<b>100,0</b>	<b>1 817</b>	

a) Mely régió vezet az egy főre jutó GDP értéke alapján?

Soroljon fel két tényezőt, amely hozzájárult a vezető pozíció kialakulásához!

- .....
- .....
- .....
- .....

## A bruttó hazai termék (GDP) területi megoszlása, 2003

régió	Bruttó hazai termék		Az egy főre jutó GDP	
	milliárd Ft	területi arány (%)	ezer Ft	az országos átlag %-ában
Közép-Magyarország	8 275	44,8	2 927	161,0
Közép-Dunántúl	1 870	10,2	1 679	92,4
Nyugat-Dunántúl	1 962	10,7	1 955	107,6
Dél-Dunántúl	1 283	7,0	1 301	71,6
Észak-Magyarország	1 493	8,1	1 162	64,0
Észak-Alföld	1 841	10,0	1 187	65,3
Dél-Alföld	1 685	9,2	1 236	68,0
<b>ÖSSZESEN</b>	<b>18 409</b>	<b>100,0</b>	<b>1 817</b>	

- b) Nevezze meg azt a régiót, amelyben az egy főre jutó GDP mértéke még nem éri el, de a leginkább megközelíti az országos átlagot!

.....

Nevezze meg a régió központját! .....

- c) Melyik alföldi régió járul hozzá nagyobb mértékben az ország GDP-jének előállításához?

.....

- d) Hányszoros a különbség a legnagyobb és a legkisebb értékkel rendelkező régiókban előállított GDP értéke között?

*Írja le a számítás menetét!*

Eredmény: .....



8. **Egészítse ki a hazánk ásványi nyersanyagaival kapcsolatos táblázatot! Helyezze el a felsorolt nyersanyagokat a táblázatba!** *Nem tud minden nyersanyagot elhelyezni, de egy ásványkincs több helyre is írható.*

Táj	Kialakulás kora	Energiahordozó	Érc	Építőanyag
Dunántúli-középhegység	középidő	.....	..... , .....	.....
Dunántúli-középhegység	újidő	.....	XXX	.....
Mecsek	középidő	.....	XXX	.....

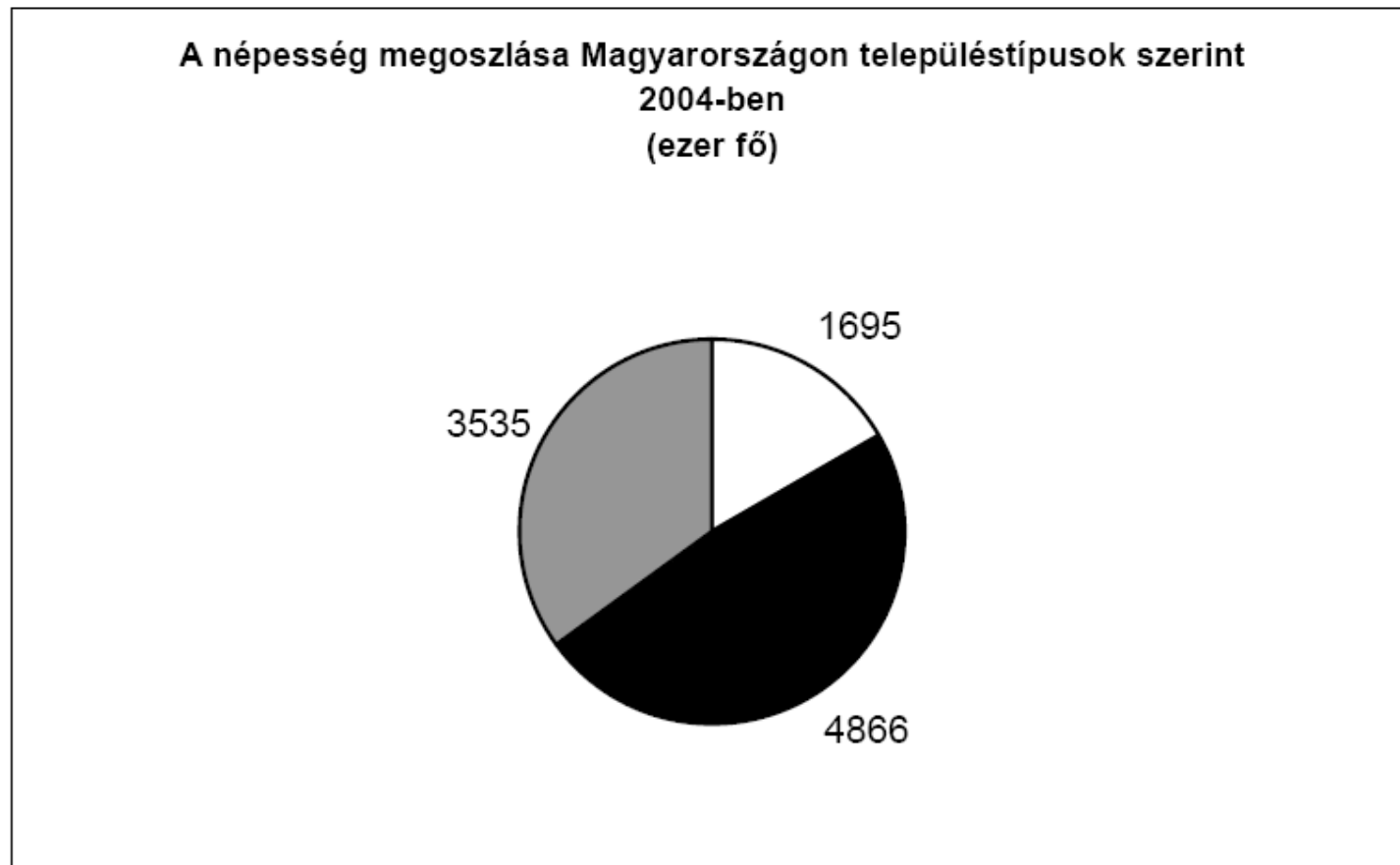
Ásványi nyersanyagok:

barnaköszén  
feketeköszén  
bauxit

vasérc  
mangánérc  
vöröshomokkő

kőolaj  
mész

Tanulmányozza az alábbi diagramot, majd válaszoljon a kérdésekre!



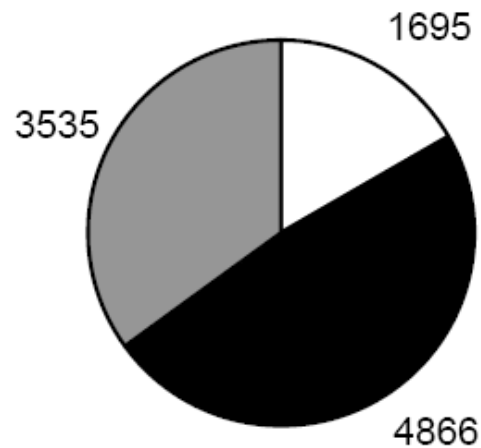
a) Mely településtípusokra vonatkoznak a kördiagram adatai? Írja a népesség tényleges számát a megfelelő településtípus mellé!

A) falu (község): .....

B) város: .....

C) főváros: .....

A népesség megoszlása Magyarországon településtípusok szerint  
2004-ben  
(ezer fő)

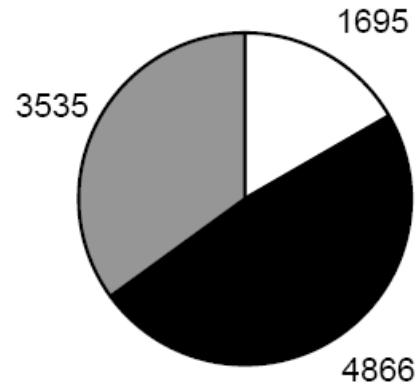


- b) Számítsa ki a diagram adatai alapján, hogy hány fő volt hazánk lakosainak száma 2004-ben!

A számítást itt végezze!

Hazánk lakosság száma: ..... fő

A népesség megoszlása Magyarországon településtípusok szerint  
2004-ben  
(ezer fő)



c) Az ország lakosságának hány százaléka élt városokban?

*A számítást itt végezze!*

A városiak százalékos aránya:..... %

d) A következő állítások Magyarország településeire vonatkoznak. Írja a megfelelő relációs jeleket (<, >, =) az állítások közé!

Falvaink száma

Városaink száma

A 100 ezer főnél népesebb  
településeink száma

Megyeszékhelyeink száma

A hazai régióközpontok száma

Megyeszékhelyeink száma

## 10. Oldja meg a hazai ásványkincsekkel kapcsolatos feladatot!

a) Mely hazai tájunkon fordulnak elő a felsorolt bányakincseknek? Írja a megfelelő táj betűjelét a bányászati termékek neve utáni négyzetbe! Egy-egy természeti erőforrás mellé több földrajzi név is írható, de bizonyos tájak sehova sem illenek.

1. feketekőszén:

2. kőolaj és földgáz:

3. bauxit:

4. lignit:

5. barnakőszén

A) Dél-Alföld

B) Mecsek

C) Zalai-dombság

D) Bakony

E) Bükkalja

F) Kisalföld

G) Villányi-hegység

H) Zempléni-hegység

I) Mátraalja

b) A felsoroltak közül melyik ásványkincsünk kitermelésére jellemző alapvetően a külszíni bányászat?



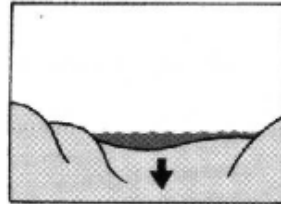
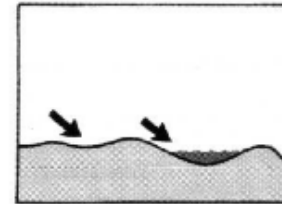
.....

c) A felsorolt ásványkincsek közül a bauxit nem illik a sorba. Az ásványkincsek mely típusába tartozik? .....

Nevezze meg azt a fémet, amelyet ebből az ásványkincsből állítanak elő!

.....

a) Nevezze meg az ábrák alapján az egyes tókeletkezési módokat! Írja a nevüket az ábrák alatti kipontozott vonalra!

Tó keletkezési típus (ábra)				
Tó típus (szöveges megnevezés)	..... ..... .....	..... ..... .....	..... ..... .....	..... ..... .....
Magyarországi példa sorszáma				

b) Az alábbiakban néhány magyarországi tó nevét olvashatja. Keletkezésük szerint melyik csoportba sorolhatóak ezek a tavak? Írja a számukat a megfelelő halmazba (oszlopba)!

- 1: Szelidi-tó
- 2: Fertő-tó
- 3: Balaton
- 4: Fehér-tó
- 5: Velencei-tó
- 6: Arló-i-tó (Ózd környékén)

10. Kapcsolja össze a hegységeket (hegyet) az azokra legjellemzőbb felépítő kőzettel! Írja a megfelelő kőzet nevét a hegység neve utáni vonalra! Az egyes hegységekhez csak egy kőzet neve írható.

*gránit*

*bazalt*

*andezit*

*mészkö*

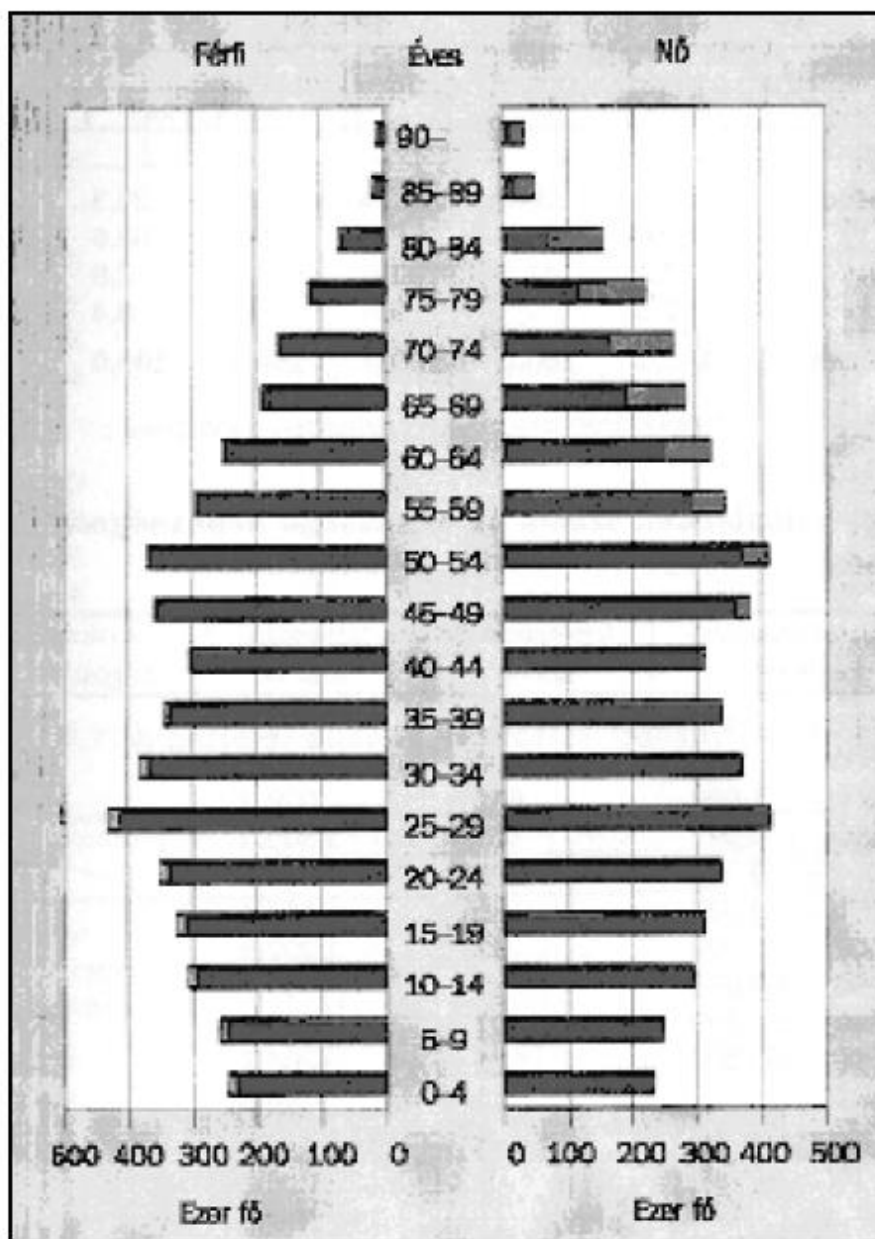
- A) Mátra .....
- B) Bükk .....
- C) Mecsek .....
- D) Badacsony .....
- E) Visegrádi-hg. ....
- F) Börzsöny .....
- G) Gerecse .....
- H) Velencei-hg. ....

8 pont

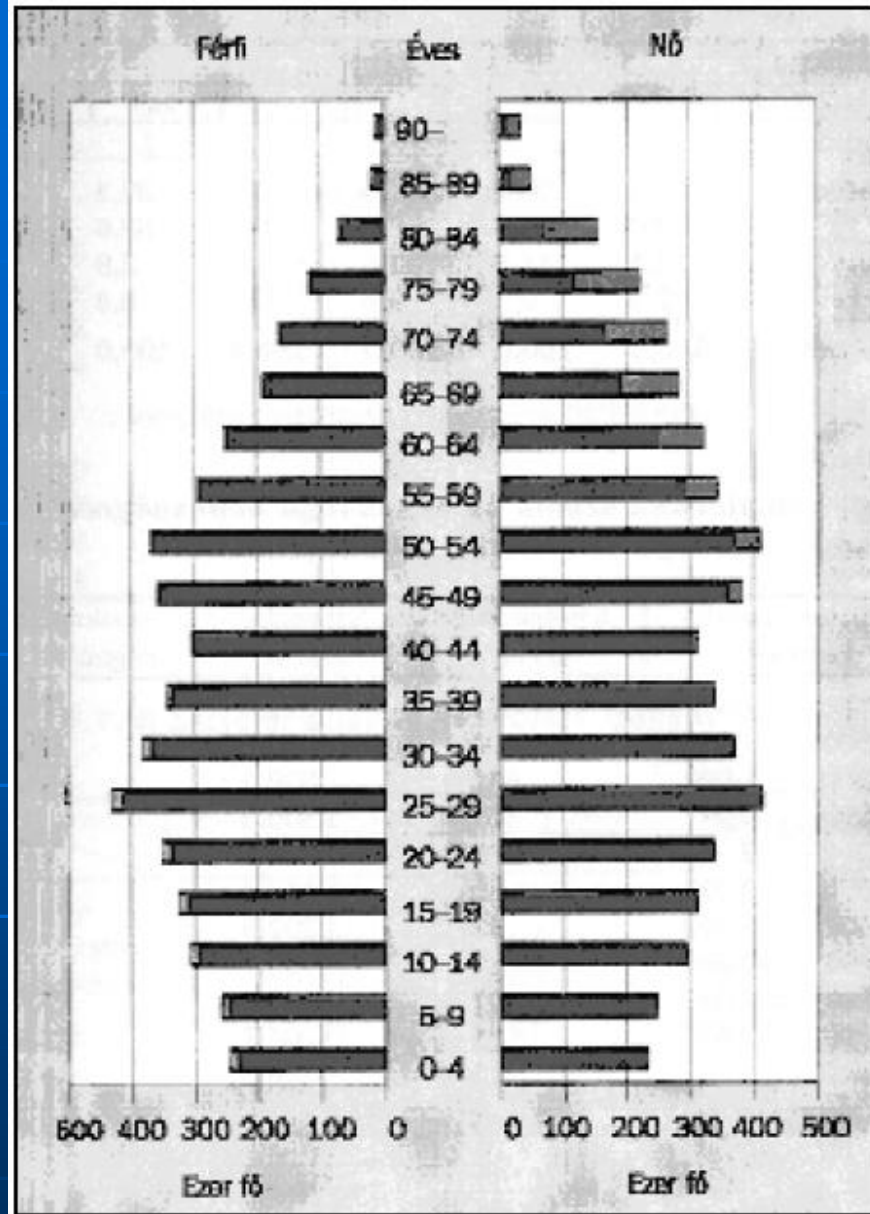


# Válaszoljon a hazánk népességével kapcsolatos kérdésekre a diagram alapján!

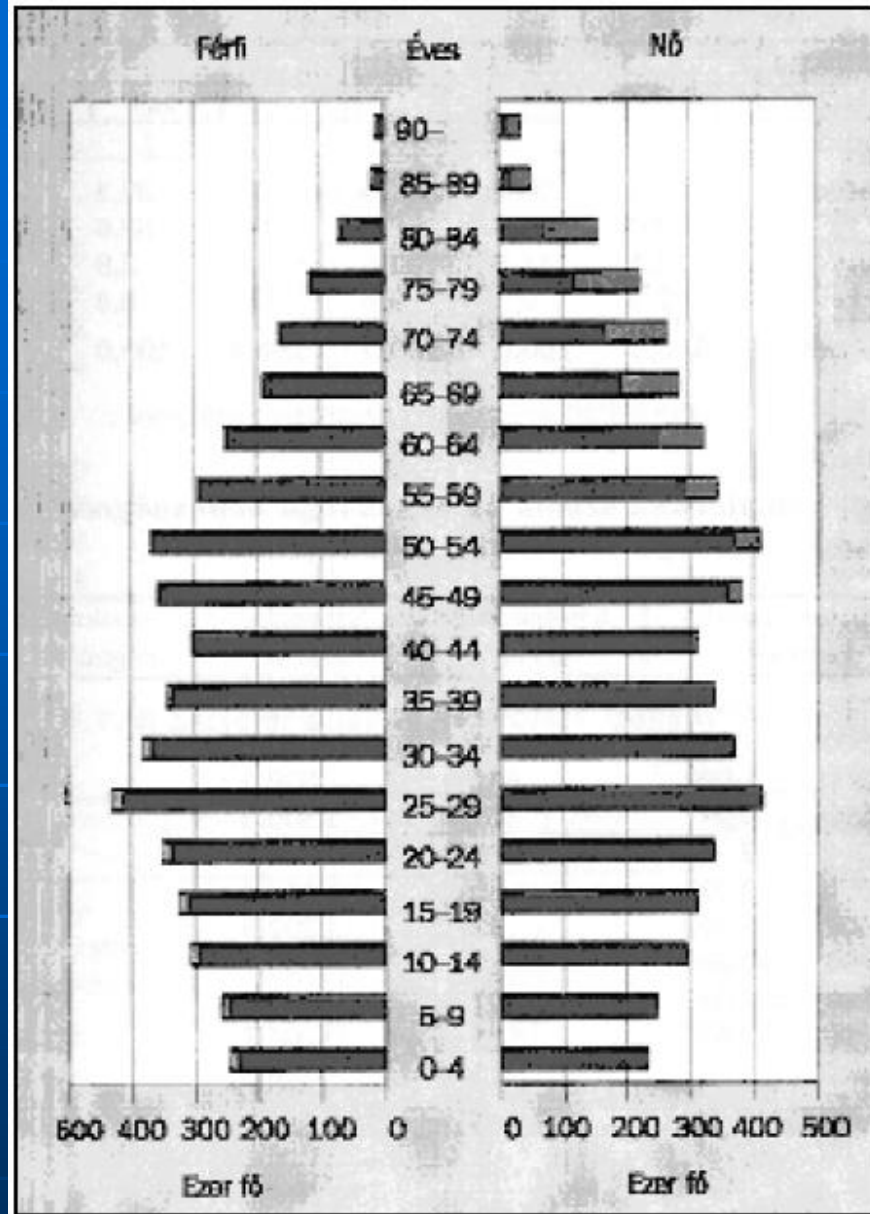
A hazai népesség nemek és korcsoportok szerinti megoszlása 2005. január 1-jén



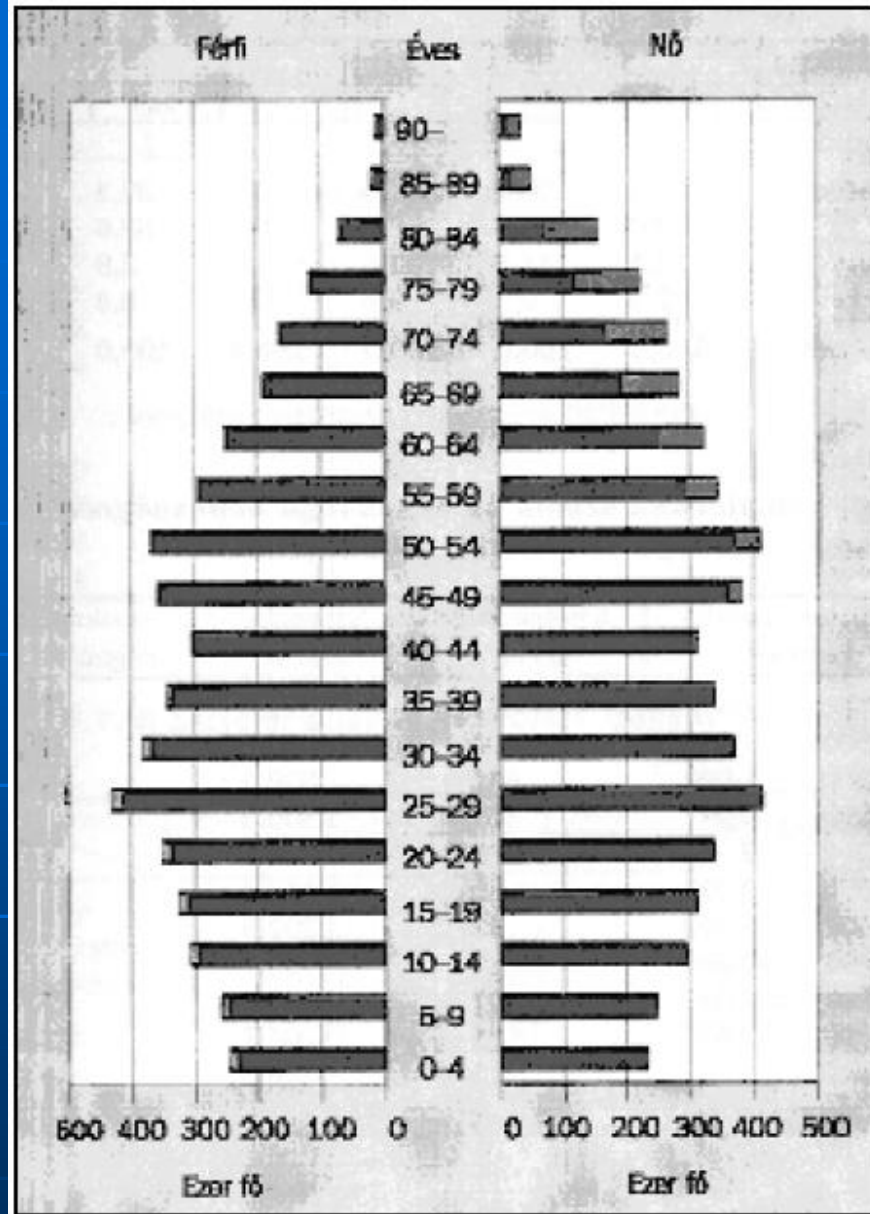
Forrás: KSH 2004.



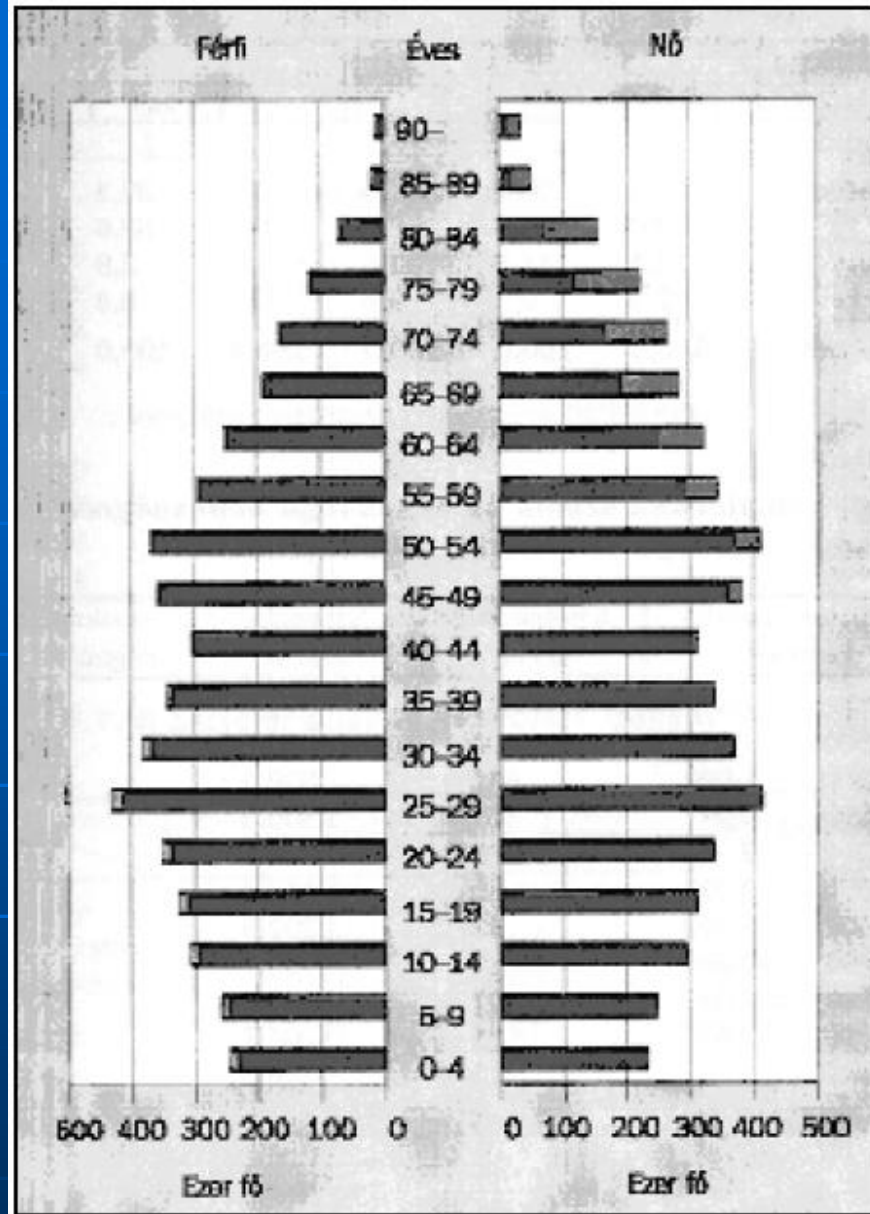
a) Mi a neve az ábrán látható diagramtípusnak? .....



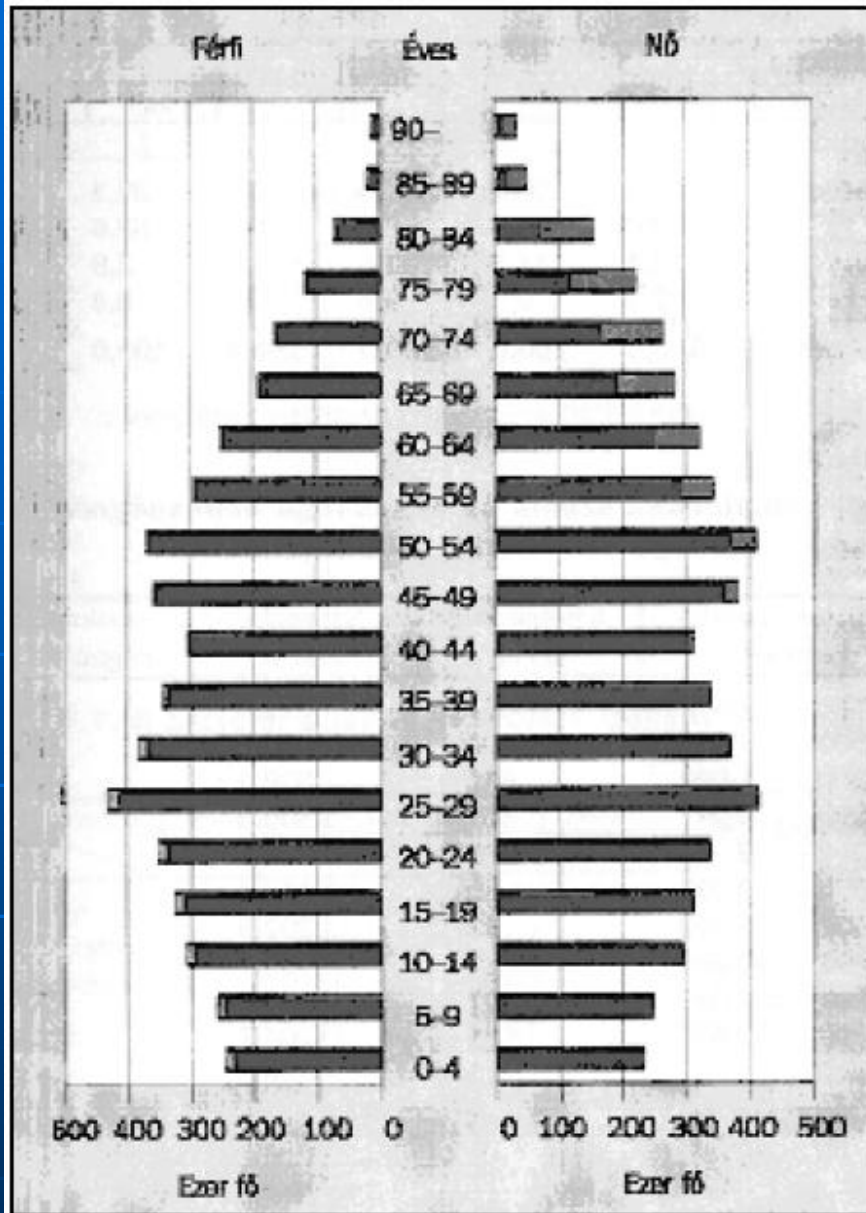
b) Melyik korcsoport volt a legnépesebb hazánkban 2005. január 1-jén?



c) Határozza meg, hogy kb. hány gyermek született hazánkban 2000. január 1. és 2005. január 1. között!

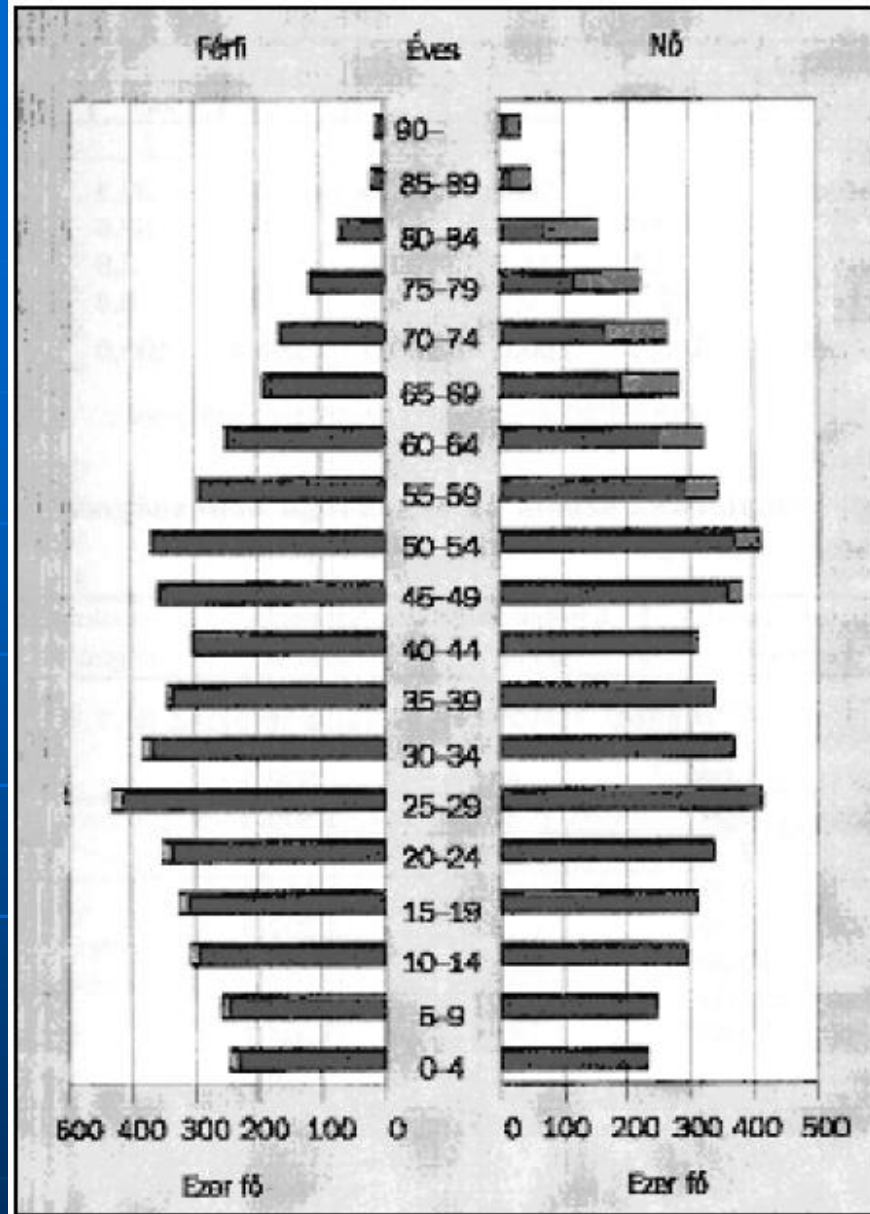


d) Az idős emberek között a férfiak vagy a nők vannak-e többségben? .....

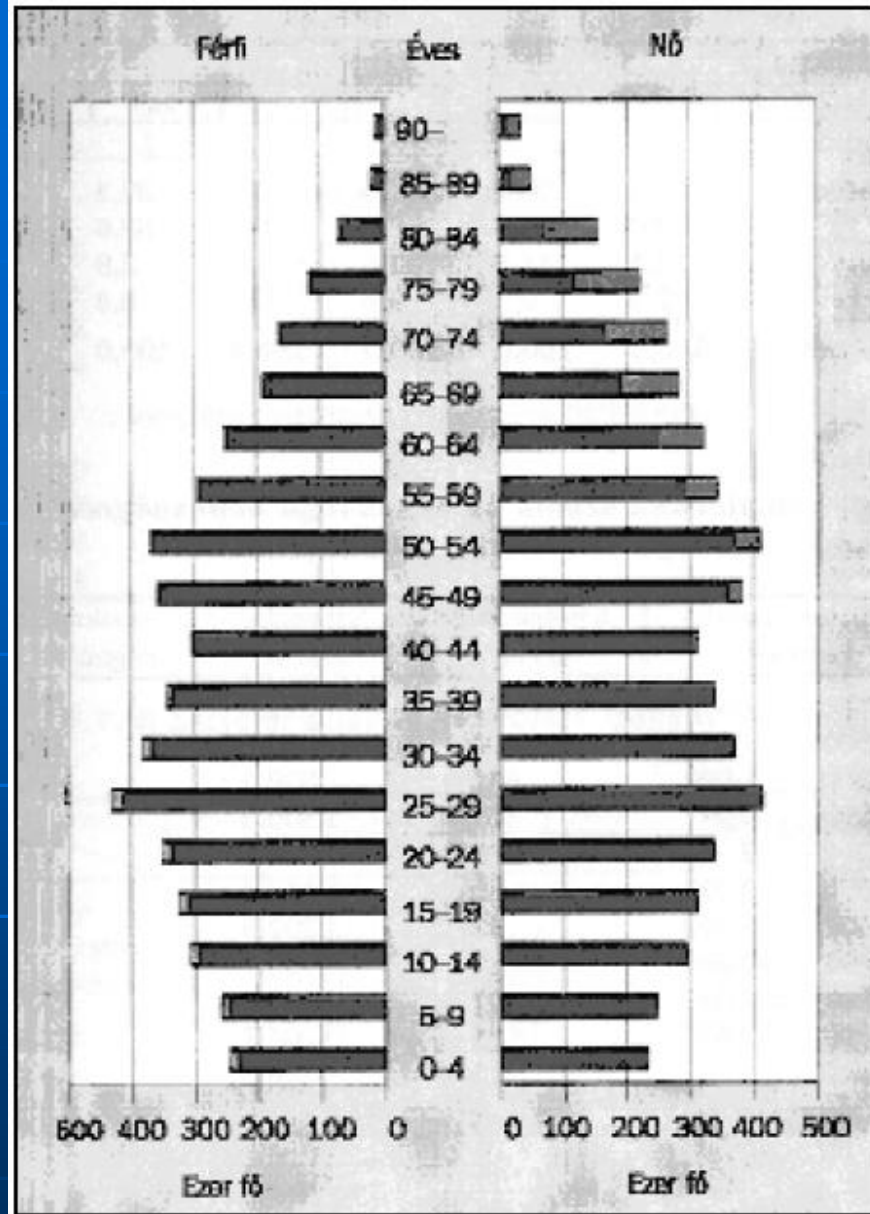


e) Hasonlítsa össze a gyermekek korcsoportjainak létszámát! Milyen folyamatot állapít meg?

.....



Mi jellemzi a nemek arányát ezekben a korcsoportokban?



f) A diagram adatai alapján döntse el, hogy mi jellemző hazánk társadalmára! Húzza alá a megfelelő kifejezést!

fiatalodó,

stagnáló,

öregedő



Melyik hazai városra ismer az alábbi leírásokból? Nevezze meg a városokat!

a) Villamosenergiatermelésünk több mint egyharmadát biztosítja az atomerőművével.

.....

b) Háztartási gépeket (porszívó, hűtőszekrény, fagyasztóláda) gyártanak.

.....

c) Fűszerpaprika-termelő és feldolgozó település a Duna mentén.

.....

d) Kesztyűgyártásáról és Zsolnay porcelánjairól híres megyeszékhely.

.....

e) A timföldgyártás, ólomkristálygyártás központja a Dunántúli-középhegységben.

.....

f) Egyházi központ, történelmi műemlékekben gazdag, Heves megye székhelye.

.....

g) A legnagyobb észak-keleti határátkelőhely az ukrán határnál.

.....

h) Hazánk legjelentősebb kőolaj-feldolgozó központja.

.....

Hazánk területén melyik hegységben találhatóak víznyelők?

- A) Bükk
- B) Mátra
- C) Velencei-hegység
- D) Soproni-hegység

Hogyan keletkezett a Balaton medencéje?

- A) A földtörténet során erős szélkifúvás hozta létre.
- B) Lépcsős vetődéssel.
- C) Árkos vetődéssel.
- D) A jégkorszakban a belföldi jégtakaró vájta ki.

Mi okozza hazánkban a jeges áradást?

- A) A kora tavaszi esőzések.
- B) A hegységekben a hóolvadás miatt a folyók vízszintje megemelkedik.
- C) A nyár eleji esőzések.
- D) Hazánkban a jeges ár nem alakul ki.

8. Tanulmányozza a táblázat adatait a népesség számára és az egy főre jutó ipari termelésre vonatkozóan az egyes régiókban! Az adatok alapján válaszoljon a kérdésekre! (6 pont)

Régió	Népesség (ezer fő)	Egy lakosra jutó ipari termelés (ezer forint)
Közép-Magyarország	2841	310,0
Közép-Dunántúl	1111	869,7
Nyugat-Dunántúl	1000	652,6
Dél-Dunántúl	977	198,3
Észak-Magyarország	1271	317,3
Észak- Alföld	1542	204,5
Dél- Alföld	1355	189,3

- a) Melyik régióban a legnagyobb az egy főre jutó ipari termelés? (1 pont)  
 .....
- b) Mely megyék alkotják ezt a régiót? (1 pont)  
 .....
- c) Milyen tényezőkkel magyarázható ebben a régióban az ipari termelés jelentősége? Soroljon fel két tényezőt! (2 pont)  
 .....  
 .....
- d) Melyik régióban a legalacsonyabb az egy főre jutó ipari termelés? (1 pont)  
 .....
- e) Mekkora (hányszoros) a különbség az egy főre jutó ipari termelésben a legnagyobb és a legkisebb értéket mutató régió között? (1 pont)  
 .....

3. Figyelje meg a táblázat adatait az egészségügyi ellátás régiós megoszlásáról! Az adatok alapján válaszoljon a kérdésekre! (7 pont)

Az egészségügyi ellátás főbb mutatói az egyes régiókban				
Régió	Egy házi orvosra jutó lakos	100 ezer lakosra jutó házi gyermekorvos	10 ezer lakosra jutó működő kórházi ágy	Ágy-kihasználás (%)
Közép – Magyarország	1983	18	91,7	80,0
Budapest	1757	20	132,3	79,5
Közép- Dunántúl	2076	15	70,3	81,5
Nyugat- Dunántúl	1973	14	81,1	78,8
Dél- Dunántúl	1824	15	75,4	78,1
Észak- Magyarország	2034	13	74,9	78,7
Észak- Alföld	2133	14	71,4	78,5
Dél- Alföld	1972	16	71,9	77,2
Magyarország	2001	16	78,8	79,2

Forrás: KSH Területi Statisztikai Évkönyv, Kopint-Datorg

- a) Melyik régióban jut egy házi orvosra a legtöbb lakos? (1 pont)  
 .....
- b) Mi a központja ennek a régiónak? (1 pont)  
 .....
- c) Mely régióban/településen haladja meg az országos átlagot a 100 ezer lakosra jutó házi gyermekorvosok száma? (1 pont)  
 .....
- d) Mivel magyarázható, hogy 10 ezer lakosra Budapesten jut a legtöbb kórházi ágy? (1 pont)  
 .....
- e) Az összes mutatót figyelembe véve melyik három régióban a legkedvezőtlenebb az egészségügyi helyzet? Támassa alá választát legalább két tényezővel! (3 pont)  
 .....  
 .....  
 .....

9. Figyelje meg a táblázat adatait az egyes régiókban! Az adatok alapján válaszoljon a kérdésekre! (6 pont)

Régió	A népesség megoszlása (%)	Gazdasági szervezetek beruházásainak teljesítményértéke (2005)		Ipari termelés 2006. jan.	Építőipari termelés 2006. jan.
		Milliárd Ft	Egy lakosra jutó, ezer Ft	Az előző év azonos időszaka = 100	
Közép-Magyarország	28,2	1539,8	542,0	103,0	106,3
Közép-Dunántúl	11,0	347,6	312,9	115,3	183,3
Nyugat-Dunántúl	9,9	264,0	264,0	112,7	100,3
Dél-Dunántúl	9,7	154,1	157,6	95,3	109,6
Észak-Magyarország	12,6	248,6	195,6	129,4	201,1
Észak-Alföld	15,2	323,0	209,5	125,1	107,7
Dél-Alföld	13,4	196,7	145,1	106,9	99,0
Összesen	100,0	3073,9	304,4	113,7	114,1

Forrás: KSH

a) Melyik régióban a legmagasabb az egy lakosra jutó beruházás értéke? (1 pont)

.....

b) Mi lehet ennek a magyarázata? Indokolja legalább két okkal! (2 pont)

.....

c) Melyik régióban a legnagyobb az ipari termelés növekedési üteme? (1 pont)

.....

d) Mely megyék alkotják ezt a régiót? (1 pont)

.....

e) Melyik régióban nem érte el az építőipari termelés az előző évi szintet? (1 pont)

.....

4. Figyelje meg a táblázat adatait az egyes régiókban! Az adatok alapján válaszoljon a kérdésekre! (7 pont)

Regionális munkaügyi adatok 2005				
Területi egység	Foglalkoztatottak száma, ezer fő	Munkanélküliek száma, ezer fő	Foglalkoztatási ráta, %	Munkanélküliségi ráta, %
Közép-Magyarország	1238,9	67,4	56,6	5,2
Közép-Dunántúl	459,5	30,9	53,6	6,3
Nyugat-Dunántúl	425,5	26,8	54,8	5,9
Dél-Dunántúl	353,6	34,1	47,1	8,8
Észak-Magyarország	418,7	49,7	43,6	10,6
Észak-Alföld	517,4	51,6	44,7	9,1
Dél-Alföld	487,9	43,4	47,4	8,2
ÖSSZESEN	3 901,5	303,9	50,5	7,2

(A foglalkoztatottak aránya a 15 -74 éves népességben belül )

*Forrás: KSH*

a) Melyik régióban a legkevesebb a foglalkoztatottak száma? (1 pont)

.....

b) Mely régiókban nagyobb a foglalkoztatási ráta az országos átlagnál?(1 pont)

.....

.....

Mi lehet ennek az oka? Írjon két tényezőt! (2 pont)

.....

.....

**Regionális munkaügyi adatok 2005**

Területi egység	Foglalkoztatottak száma, ezer fő	Munkanélküliek száma, ezer fő	Foglalkoztatási ráta, %	Munkanélküliségi ráta, %
Közép-Magyarország	1238,9	67,4	56,6	5,2
Közép-Dunántúl	459,5	30,9	53,6	6,3
Nyugat-Dunántúl	425,5	26,8	54,8	5,9
Dél-Dunántúl	353,6	34,1	47,1	8,8
Észak-Magyarország	418,7	49,7	43,6	10,6
Észak-Alföld	517,4	51,6	44,7	9,1
Dél-Alföld	487,9	43,4	47,4	8,2
<b>ÖSSZESEN</b>	<b>3 901,5</b>	<b>303,9</b>	<b>50,5</b>	<b>7,2</b>

(A foglalkoztatottak aránya a 15 -74 éves népességen belül )

c) Hol a legnagyobb a munkanélküliségi ráta? Soroljon fel két okot, ami szerepet játszhat ebben! (3 pont)

.....

.....

.....